Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0215

A Bizottság Törökországról szóló 2025. évi jelentése

Az Európai Parlament 2026. június 17-i állásfoglalása a Bizottság Törökországról szóló 2025. évi jelentéséről (2025/2256(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a 2024. április 17–18-i, a 2023. június 30-i, a 2022. június 23-i, a 2021. június 24-i és a 2019. december 12-i európai tanácsi következtetésekre és minden korábbi idevágó tanácsi és európai tanácsi következtetésre,

– tekintettel Törökország Európa Tanácsbeli tagságára és NATO-tagságára,

– tekintettel az Európai Unió és a Török Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodásra[1] (EU–Törökország visszafogadási megállapodás),

– tekintettel az Európai Tanács tagjainak Törökországról szóló, 2021. március 25-i nyilatkozatára,

– tekintettel a Tanács 2016. március 18-i és az Európai Tanács 2015. november 29-i EU–Törökország-nyilatkozatára,

– tekintettel az EU Törökországgal kapcsolatos, 2005. október 3-i tárgyalási keretére,

– tekintettel az Ankarai Megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvének 2005. július 29-i aláírásakor Törökország által tett nyilatkozatot követően az Európai Közösség és tagállamai által 2005. szeptember 21-én kiadott nyilatkozatra

– tekintettel a Tanács 2006. december 11-i és 2020. március 6-i következtetéseire, valamint az 1993. június 21–22-i koppenhágai Európai Tanács elnökségi következtetéseire, más néven a koppenhágai kritériumokra,

---

1 HL L 134., 2014.5.7., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/252/oj.

– tekintettel a bővítésről szóló, 2025. december 16-i elnökségi következtetésekre, valamint a 2024. december 17-i és 2023. december 12-i tanácsi következtetésekre,

– tekintettel a nemzetközi tengerjogra és az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményére (UNCLOS), amely létrehozza a tengeri övezetekre és a parti államok szuverén jogaira irányadó jogi keretet,

– tekintettel a „2025. évi közlemény az EU bővítési politikájáról” című, 2025. november 4-i bizottsági közleményre (COM(2025)0690) és az azt kísérő, „Türkiye 2025 Report” (Törökországról szóló 2025. évi jelentés) című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2025)0756),

– tekintettel az Európai Számvevőszék „A Törökországi Menekülteket Támogató Eszköz – A menekültek és a befogadó közösség számára kedvező eredmények születtek, de még kérdéses a hatás és a fenntarthatóság” című, 2024. április 24-i 06/2024. sz. különjelentésére,

– tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2023. november 29-i (JOIN(2023)0050) és 2021. március 22-i (JOIN(2021)0008) közös közleményére az EU és Törökország közötti politikai, gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok aktuális állásáról,

– tekintettel a „Kilencedik éves jelentés a törökországi menekülteket támogató eszközről” című, 2025. szeptember 25-i bizottsági közleményre (COM(2025)0517),

– tekintettel a Régiók Európai Bizottságának a Törökországban a török polgármesterek letartóztatásáról és a helyi demokrácia elleni támadásról szóló, 2025. április 3-i állásfoglalására,

– tekintettel a Régiók Európai Bizottságának „Az Európai Bizottság 2025. évi bővítési csomagja – Nyugat-Balkán és Törökország” című, 2026. március 5-i véleményére,

– tekintettel a nemzetközi jog alapelveire, az ENSZ Alapokmányára, a két ciprusi közösség vezetői közötti 1977. évi és 1979. évi magas szintű megállapodásra és az ENSZ Biztonsági Tanácsának Ciprusról szóló vonatkozó határozataira, többek között a Ciprusi Köztársaság szuverenitását megerősítő, 1964. március 4-i 186 (1964) számú határozatra, a ciprusi szeparatista cselekményekről szóló, 541 (1983) számú határozatra és 1984. május 11-i 550 (1984) számú határozatra, az 1992. november 25-i 789 (1992) számú határozatra, az ENSZ Biztonsági Tanácsának Varósziáról szóló, 2021. július 23-i elnöki nyilatkozatára, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának az ENSZ ciprusi békefenntartó erőiről (UNFICYP) szóló elnöki nyilatkozatára és határozataira, amelyek mandátumát a 2815 (2026) számú határozat 2027. január 31-ig meghosszabbította;

– tekintettel az emberi jogok európai egyezményének (EJEE) 46. cikkére, amelynek értelmében a szerződő felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) végleges ítéletét minden olyan ügyben, amelyben félként szerepelnek, és ennélfogva tekintettel Törökországnak az EJEB valamennyi ítéletének végrehajtására vonatkozó kötelezettségére,

– tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának vonatkozó határozataira,

– tekintettel az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusának a törökországi polgármesterek elbocsátásáról szóló, 2025. március 27-i 12(2025) számú nyilatkozatára,

– tekintettel az Európa Tanács Velencei Bizottsága 2025. október 9–10-i ülésén elfogadott jelentésre a polgármesterek előzetes letartóztatásának a helyi demokratikus kormányzás gyakorlására kifejtett hatásáról,

– tekintettel a Riporterek Határok Nélkül által közzétett 2025. évi sajtószabadság-indexre,

– tekintettel a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó gyorsreagálási mechanizmus által közzétett 2025. évi nyomonkövetési jelentésre,

– tekintettel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezményre és az isztambuli egyezményre,

– tekintettel a Transparency International által 2026. február 10-én közzétett 2025. évi korrupcióérzékelési indexre,

– tekintettel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) „Török Köztársaság: A 2025. évi IV. cikk szerinti látogatás résztvevőinek zárónyilatkozata” című, 2025. november 22-i dokumentumára,

– tekintettel a Világgazdasági Fórum nemek közötti szakadékról szóló, 2025. június 11-i 2025. évi globális jelentésére,

– tekintettel az UNESCO-nak az Hagia Sophiáról szóló, 2020. július 10-i nyilatkozatára, valamint az UNESCO Világörökség Bizottsága 44. és 45. ülésén elfogadott, Isztambul történelmi területeiről szóló, 44 COM 7B.58 (2021), illetve 45 COM 7B.58(2023) számú határozatára,

– tekintettel az uniós bővítési stratégiáról szóló, 2026. március 11-i állásfoglalására[2],

---

2 Elfogadott szövegek, P10_TA(2026)0077.

– tekintettel „Az uniós integráció elmélyítése a jövőbeli bővítésre tekintettel” című, 2024. február 29-i állásfoglalására[3],

– tekintettel a külföldi újságírók és külföldi keresztények Törökországból nemzetbiztonsági ürüggyel történő célzott kiutasításáról szóló, 2026. február 12-i állásfoglalására[4],

– tekintettel a Törökországról szóló összes korábbi állásfoglalására,

– tekintettel a Ciprusról szóló állásfoglalásaira,

– tekintettel az örmény népirtás századik évfordulójáról szóló, 2015. április 15-i állásfoglalására[5],

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A10-0106/2026),

A. mivel Törökország továbbra is uniós tagjelölt ország; mivel az uniós tagság továbbra is a török kormány többször kinyilvánított politikai célja, bár továbbra is növekszik az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében foglalt értékektől és elvektől, valamint az EU egyes politikáitól való eltérés; mivel Törökországnak hitelesen bizonyítania kell a szorosabb kapcsolatok és az Európai Unióhoz való igazodás iránti elkötelezettségét, tiszteletben kell tartania és teljesítenie kell a koppenhágai kritériumokat, beleértve az EU kül- és biztonságpolitikáját is, normalizálnia kell kapcsolatait valamennyi uniós tagállammal, valamint jószomszédi kapcsolatokat kell fenntartania az EU-val és valamennyi tagállamával annak érdekében, hogy új lendületet adjon európai perspektívájának; mivel Törökországot többször felszólították, hogy tartózkodjon minden olyan lépéstől, amely a nemzetközi és az uniós jogot megszegve sérti valamennyi uniós tagállam szuverenitását és szuverén jogait;

B. mivel az uniós csatlakozási tárgyalások 2018 óta gyakorlatilag megrekedtek a törökországi jogállamiság és demokrácia romlása miatt, valamint az akkori feszült kétoldalú kapcsolatokkal összefüggésben;

C. mivel a legutóbbi, 2025. évi eredményjelentésében a Bizottság ismét súlyos jogállamisági visszaesést és romló emberi jogi helyzetet állapított meg Törökországban az előző, 2024. évi jelentéstételi időszakhoz képest, és megkérdőjelezte az alapvető demokratikus elvek betartását;

D. mivel a török kormány által 2019 óta elfogadott 11 „igazságügyi csomag” ellenére az igazságszolgáltatás függetlenségének helyzete

---

3 HL C, C/2024/6746, 2024.11.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.
4 Elfogadott szövegek, P10_TA(2026)0047.
5 HL C 328., 2016.9.6., 2. o.

továbbra is különösen riasztó; mivel veszélyben az ország alkotmányos rendje, minthogy az alkotmánybíróság hatáskörét aláássa, hogy az alsóbb szintű bíróságok megtagadják az ítéleteinek a végrehajtását;

E. mivel a törvény előtt egyértelműen kettős mérce érvényesül, amint azt hasonló ügyek nagyon eltérő kezelése is bizonyítja, különösen a politikai jellegű vagy nagy horderejű bírósági eljárásokban, illetve az állami tisztviselők megsértése miatti vádakkal kapcsolatos ügyekben;

F. mivel Törökország szisztematikusan eszközként használja a büntetőjogot és a terrorizmus elleni jogszabályokat a választott tisztviselőkkel, ellenzéki politikusokkal és emberijog-védőkkel szembeni fellépés érdekében; mivel a közelmúltbeli időszakot a demokratikus értékek és folyamatok súlyos romlása jellemezte Törökországban mind helyi, mind nemzeti szinten a bírósági határozatok és az ellenzéki polgármesterekre és önkormányzatokra gyakorolt kormányzati nyomás miatt; mivel a 2024. márciusi helyhatósági választások óta legalább 39, ellenzéki pártokhoz tartozó polgármestert tartóztattak le és távolítottak el hivatalából, ebből 29 a Republikánus Néppárt (CHP), 10 pedig a Demokrata Párt (DEM) tagja; mivel a polgármestereket 13 esetben a kormány által kinevezett megbízottak váltották fel;

G. mivel egy elhúzódó jogi eljárást követően 2026. május 21-én az ankarai ítélőtábla „abszolút semmisséget” („mutlak butlan”) megállapító ítéletet hozott a CHP 2023. évi pártkongresszusára vonatkozóan, érvénytelenítve ezzel azt a választást, amely eredményeként Özgür Özelt lett az elnök, és a jelenlegi pártvezetés megkezdte a munkáját; mivel ezt a bírósági ítéletet a függőben lévő lehetséges fellebbezések ellenére külön rendelkezés kísérte annak érdekében, hogy ténylegesen eltávolítsák hivatalából a megválasztott vezetést, és hatáskörét átadják a korábbi elnöknek, Kemal Kılıçdaroğlunak és a legutóbbi pártkongresszusnak; mivel három nappal később, 2026. május 24-én Kılıçdaroğlu korábbi elnök csapatának kérésére a török készenléti rendőrség megrohamozta a CHP ankarai központját, könnygázt és erőszakot alkalmazva a választott vezetést elmozdító és az előzőt visszaállító bírósági határozat végrehajtására;

H. mivel Ekrem İmamoğlu, Isztambul demokratikusvan megválasztott polgármestere, 2025. március19. óta börtönben van, koholt vádak alapján, amelyeket politikai nyomásgyakorlást fémjelez, kirívóan sértve a büntetőjog alapelveit, például az egyéni felelősség elvét; mivel ezt széles körben arra irányuló kísérletnek tekintik, hogy politikailag kiiktassák a következő elnökválasztás lehetséges fő ellenzéki jelöltjét;

I. mivel jelenleg mintegy 800 ügy van a Török Nagy Nemzetgyűlés (GNAT) előtt, amelyekben jelenlegi parlamenti képviselők parlamenti mentelmi jogának felfüggesztését kérik; mivel a kérések túlnyomó

része ellenzéki pártok, főként a DEM és a CHP párt parlamenti képviselőit érinti;

J. mivel Törökország az Európa Tanács tagja, és így az EJEB ítéletei jogilag kötelezőek rá nézve; mivel Törökország továbbra sem hajtja végre az EJEB mérföldkőnek számító ítéleteit, jelenleg történelmi kötelezettségszegési eljárások elé néz; mivel Törökország következetesen az emberi jogok európai egyezménye által védett emberi jogokat és alapvető szabadságokat leggyakrabban megsértő országok közé tartozik; mivel 2025 januárjában Törökországnak volt a legtöbb folyamatban lévő ügye az EJEB előtt, a Bíróság teljes ügyterhének egyharmada;

K. mivel Törökországot a Freedom House „nem szabad országnak” minősítette, és az elmúlt 11 évben itt csökkent a világon az egyik legnagyobb mértékben a szabadság szintje; mivel a 2025. évi sajtószabadság-index további romlást jelez, és Törökországot 180 országból a 159. helyre rangsorolja a sajtószabadság szempontjából, és a jelentés hangsúlyozza, hogy Törökországban teret nyer a tekintélyelvűség, megkérdőjelezik a médiapluralizmust, és minden lehetséges eszközt felhasználnak a kritikák aláásására; mivel a Riporterek Határok Nélkül és a BIA médiafigyelő jelentései szerint 2025-ben 20–29 újságírót börtönöztek be, három másik újságírót hónapokig házi őrizetben tartottak, több tucat újságírót pedig úgy vontak bírósági ellenőrzés alá, hogy az sértette a szabad mozgáshoz való jogukat; mivel ugyanebben az időszakban összesen 58 újságírót vettek őrizetbe vagy vittek be erőszakosan a rendőrség általi kihallgatás céljából;

L. mivel Törökország a nemek közötti szakadék 2025. évi globális indexében 146 ország közül a 135. helyen áll, ami rávilágít a nemek közötti súlyos egyenlőtlenségre és a nők jogainak védelme terén tapasztalható rendszerszintű hiányosságokra; mivel a „We Will Stop Femicide Platform” adatai szerint 2025-ben 297 gyanús női haláleset következett be és 294 nőgyilkosságot követtek el, míg más források 420 esetről számoltak be; mivel 2025-ben rekordmértékben nőtt a nőket érintő gyanús halálesetek száma Törökországban; mivel a nőgyilkosságokra vonatkozó adatok átfogó hivatalos gyűjtési rendszerének hiánya továbbra is komoly aggodalomra ad okot; mivel Törökország a nők elleni erőszak által leginkább érintett OECD-országok egyike;

M. mivel két helyi emberi jogi szervezet, az IHD és a TIHV szerint a Törökországban bebörtönzöttek száma a 2025. december 2-i helyzetet tekintve rekordot döntött, és 433 543 főt tartanak fogva, ami hétszeres növekedést jelent az elmúlt két évtizedben, további 460 921 embert bírósági felügyeletnek vetettek alá; mivel ezek a szervezetek 412 beteg foglyot is dokumentáltak, akik közül 335 főnek súlyos az állapota; mivel a török börtönök kapacitásaikat meghaladva működnek, súlyosbítva az olyan problémákat, mint a túlzsúfoltság, a nem megfelelő lakókörnyezet és az alapvető erőforrásokhoz való

korlátozott hozzáférés; mivel egyre nő a börtönökben elkövetett emberi jogi jogsértésekről szóló beszámolók száma;

N. mivel a Transparency International szerint Törökország a 2025. évi korrupcióérzékelési indexben 100-ból 31 pontot ért el, így a 2013. évi 100-ból 50 pontról az eddigi legalacsonyabb szintre esett vissza, ami azt jelenti, hogy Törökország jelenleg 180 ország közül a 124. helyen áll; mivel több mint kilenc évvel az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) Törökországról szóló negyedik értékelő jelentésének elfogadása után a jelentésben szereplő 22 ajánlásból csak hármat hajtottak végre teljes mértékben;

O. mivel Törökország egy bonyolult és feszültségekkel terhes földrajzi régióban létező, sokszínű, többnemzetiségű társadalom;

P. mivel Törökország „Terrormentes Törökország” címmel politikai folyamatot hajt végre azzal a céllal, hogy véget vessen a politikai erőszaknak és politikai megoldás révén kezelje a kurd problémát;

Q. mivel a csatlakozási folyamaton túl konstruktív szerepvállalásra van szükség az EU és Törökország közötti kapcsolatokban, mivel Törökország a NATO tagja és kulcsfontosságú partner a tágabb kelet-mediterrán régió stabilitása, valamint a kereskedelem, a gazdasági kapcsolatok, a biztonság, a migráció és a terrorizmus elleni együttműködés terén; mivel a Törökországgal folytatott együttműködés számos közös érdekű szakpolitikai területen halad előre, többek között a kereskedelmi akadályok felszámolásáról folytatott magas szintű párbeszédek és a szankciók kijátszásának megelőzésére irányuló fokozott együttműködés révén, és az Európai Tanács 2024. áprilisi következtetéseivel teljes összhangban fokozatosan, arányosan és visszafordítható módon továbbfejlődhet,

R. mivel Törökország továbbra is a világ egyik legnagyobb menekültpopulációjának ad otthont; mivel a migrációkezelés, a biztonság és a regionális stabilitás terén folytatott EU-Törökország együttműködés továbbra is stratégiai fontosságú, és hozzájárul az Európába vezető kelet-mediterrán útvonalon történő szabálytalan és veszélyes átkelések visszaszorításához, valamint a tengeri életmentéshez; mivel 2011 óta az EU közel 12,5 milliárd EUR-t biztosított a törökországi menekültek és befogadó közösségek támogatására;

S. mivel Törökország EU közös kül- és biztonságpolitikájához való igazodása minden eddiginél alacsonyabb, 4%-os szintet ért el 2025-ben, szemben a 2024. évi 6%-kal; mivel ez bármely tagjelölt országot tekintve messze a legalacsonyabb szintű jogharmonizáció; mivel e mutató nem veszi figyelembe egy adott tagjelölt ország kül- és biztonságpolitikai szerepvállalásának valamennyi szintjét;

T. mivel a Földközi-tenger keleti térségében kialakult helyzettel kapcsolatban az EU és Törökország között meglévő feszültségek enyhültek ugyan, de nem szűntek meg;

U. mivel Törökország továbbra is jelentős szerepet játszik a szíriai konfliktusban; mivel Törökország nagyszabású katonai műveleteket hajtott végre Szíria területén, különösen a kurdok által lakott területek ellen, és észak-szíriai területeket foglalt el, mely tevékenységek mindegyike sérti a nemzetközi jogot;

V. mivel az iráni rezsim elleni katonai műveletek Törökországra is hatással lesznek annak földrajzi közelsége miatt, többek között továbbgyűrűző hatások révén, különös tekintettel az újbóli migrációs nyomásra; mivel Törökország számos, Iránból származó rakétafenyegetéssel szembesült a területe ellen, amelyeket a NATO integrált lég- és rakétavédelmi rendszerén keresztül sikeresen semlegesítettek;

W. mivel az EU és Törökország közötti kereskedelmi kapcsolat különösen kiterjedt, és nagymértékben integrált ellátási láncok jellemzik, 2024-ben több mint 210 milliárd EUR értékben, és Törökország az EU ötödik legnagyobb kereskedelmi partnere, az EU pedig Törökország messze legnagyobb kereskedelmi partnere, valamint a közvetlen külföldi befektetések elsődleges forrása;

X. mivel Törökország gazdaságára hatással volt a magas infláció, a valuta instabilitása és a strukturális kihívások, ami közvetlen következményekkel járt a munkavállalókra, a háztartásokra és a társadalmi kohézióra nézve; mivel az elmúlt két évben a negatív tendenciát megfékezték és stabil makrogazdasági politikákkal korrigálták, amelyeknek azonban időre van szükségük ahhoz, hogy kifejtsék hatásukat;

Y. mivel a török állampolgárok nyújtják be a második legtöbb uniós vízumkérelmet;

Z. mivel 2026 novemberében Törökország ad otthont Antalyában az ENSZ 31. éghajlatváltozási konferenciájának, és ezért demonstrálnia kell, hogy valóban elkötelezett szén-dioxid-csökkentési céljainak végrehajtása és éghajlat-politikai törekvéseinek fokozása iránt;

AA. mivel prominens ellenzéki személyiségek a közelmúltban nyíltan kiálltak az EU és Törökország közötti együttműködés újraindítása mellett; mivel Selahattin Demirtaş, a Népek Demokratikus Pártjának (HDP) volt társelnöke a török csatlakozási folyamat újraindítására szólított fel azzal az elképzeléssel, hogy ez – minden jelenlegi nehézség és hiányosság ellenére – fellépést indítana el a demokratikus reformok terén, és valamennyi érdekelt fél számára ösztönző hatást fejtene ki; mivel Özgür Özel, a CHP elnöke az uniós érdekelt feleknek címzett levelében az EU és Törökország közötti együttműködés inkluzívabb és stratégiaibb értelmezését szorgalmazta, megerősítve, hogy támogatja a teljes körű uniós tagság perspektíváját, és hangsúlyozva, hogy az intézményi és gazdasági integráció elmélyítése – többek között a „Made in Europe” folyamat keretében – fontos előmozdítója lesz a demokrácia, az

emberi jogok és a jogállamiság megszilárdításának Törökországban; mivel egy levélben a CHP elnökjelöltje és Ekrem İmamoğlu isztambuli polgármester is hangot adott azon véleményének, hogy a Törökországgal való együttműködés megszüntetése gyengítené az ország demokratikus átalakulásához nyújtott uniós támogatást; mivel felszólított továbbá a kapcsolatok elveken alapuló, lépésről lépésre történő újraépítésére, beleértve a koppenhágai kritériumokon alapuló folyamatos szerepvállalást és a vámunió korszerűsítésére irányuló tárgyalások sürgős megkezdését, ami eszközül szolgál ahhoz, hogy fenntartsák Törökország uniós normákhoz való szoros igazodását, valamint megerősítsék az átláthatóságot, a versenyképességet és a jogállamiságot;

Az uniós csatlakozás iránti elkötelezettség

1. megerősíti, hogy az előrelépés és a politikai akarat tartós hiánya ellenére nagyra értékeli a török emberek többségének az Európai Unióhoz való csatlakozással és Törökország tagjelölt státuszának fenntartásával kapcsolatos, régóta fennálló törekvéseit; elismeri, hogy ennek következtében a folyamat mindkét oldalán tovább növekszik az érdekelt felek körében a kifáradás; hangsúlyozza azonban, hogy ahhoz, hogy a csatlakozási folyamatban bármilyen fejlemény történjen, kézzelfogható előrelépésre van szükség a jogállamiság és a demokratikus folyamatok fenntartása terén, és úgy véli, hogy ilyen előrelépés hiányában Törökország uniós csatlakozási folyamata nem folytatódhat;

2. hangsúlyozza az uniós csatlakozási folyamat érdemeken alapuló, normatív, nem ügyleti jellegét, amely a koppenhágai kritériumok teljesítésétől függ, és nincs semmilyen határidőhöz kötve; hangsúlyozza, hogy e teljesítés olyan stabil intézményeket követel meg, amelyek garantálják a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat, a kisebbségek tiszteletben tartását és védelmét, a jó szomszédi kapcsolatokat, az összes tagállam elismerését, a nemzetközi jog tiszteletben tartását, valamint az EU közös kül- és biztonságpolitikájához való igazodást;

3. sajnálattal állapítja meg, hogy annak ellenére, hogy a török kormány több nyilatkozatot tett az uniós tagság célkitűzése melletti elkötelezettségének megújításáról, a csatlakozási folyamatot érintő hiányosságokkal kapcsolatos, korábbi jelentéseiben felvetett, visszatérő és komoly aggályok – köztük az emberi jogok és a civil társadalom mozgástere folytatódó aláásásának – orvoslására nem került sor, sőt, az elmúlt időszakban a jogállamiság további súlyos visszaesése és az alapvető jogok romlása dokumentálható, folytatva azt a tendenciát, amely az országot az elmúlt évtizedben az önkényuralmi modell felé sodorta; úgy véli, hogy ez a folytatódó tétlenség egyértelműen jelzi a török kormány valódi politikai akaratának hiányát a reformok és a csatlakozási folyamat újraélesztése kapcsán;

4. felkéri a török kormányt, hogy a retorika helyett térjen át a cselekvésre, és ahelyett, hogy azon sajnálkozna, hogy Törökország milyen régóta vár arra, hogy bebocsássák az EU-ba, konkrét és jól ismert intézkedésekkel bizonyítsa valódi hajlandóságát a jogállamiság, az emberi jogok, a demokratikus értékek, a sajtószabadság és az egyéb alapvető szabadságok területén, valamint a jószomszédi viszony és a nemzetközi jog tiszteletben tartásával kapcsolatosan továbbra is fennálló hiányosságok orvoslására; hangsúlyozza különösen, hogy egyéb sürgős intézkedések mellett meg kell erősíteni az igazságszolgáltatás függetlenségét, biztosítani kell a véleménynyilvánítás szabadságát, védeni kell az újságírókat és a helyi hatóságok jogait, és véget kell vetni a politikai indíttatású pereknek;

5. megismétli ugyanakkor, hogy a csatlakozási folyamat 2018 óta tartó szünetelése ellenére Törökország továbbra is stratégiai jelentőségű partnerország és NATO-szövetséges, valamint olyan ország, amellyel az Unió többrétegű kapcsolatokat ápol, amelyek a kereskedelem, a gazdaság és a migrációkezelés területétől kezdve a kül-, regionális és biztonságpolitikára is kiterjednek; hangsúlyozza Törökország fontosságát a regionális biztonsági keret és stabilitás, valamint Ukrajna orosz agresszióval szembeni biztonsága szempontjából; hangsúlyozza azonban, hogy a növekvő külpolitikai eltérések aligha egyeztethetők össze az európai biztonsági és védelmi architektúrával; határozottan támogatja, hogy az Európai Tanács 2024. áprilisi következtetéseivel összhangban, valamint a nemzetközi jog általi kötelezettségként, és azt előmozdítva fokozatosan, arányosan és visszafordítható módon együttműködésen alapuló és kölcsönösen előnyös kapcsolatot alakítsanak ki Törökországgal minden közös érdekű területen;

6. abbéli reményét fejezi ki, hogy irányváltás következik be a török kormánynak az uniós csatlakozási folyamat középpontjában álló alapvető kérdések iránti elkötelezettsége terén, ami lehetővé tenné, hogy az EU és Törökország közötti kapcsolatokat a csatlakozási folyamat lehetséges jövőbel újranyitásának perspektívájával egy szorosabb partnerséggé fejlesszék;

7. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy más uniós intézmények és számos uniós tagállam alig hallatják a hangjukat és alig szólalnak fel a jogállamiság törökországi eróziójával szemben; hangsúlyozza, hogy az, hogy a magas rangú uniós tisztviselők – különösen az országban tett hivatalos látogatások során – nem kezelik következetesen és nyilvánosan a folyamatban lévő demokratikus visszacsúszást, azzal a kockázattal jár, hogy még inkább elidegeníti a török civil társadalmat, és aláássa az Unió imázsát és hitelességét, többek között a török társadalom leginkább EU-párti szegmenseinek körében, aminek az orvoslása hosszú időt vesz majd igénybe; felhívja az uniós nagykövetet és az uniós tagállamok törökországi nagyköveteit, hogy folytassák a prominens bebörtönzött személyiségek látogatását, vegyenek részt a vonatkozó

tárgyalásokon, nyilvánosan ellenezzék a politikai pártok, az ellenzék tagjai és az eltérő vélemények folyamatos célbavételét, és szisztematikusan vessék fel az ezzel kapcsolatos aggályokat a török hatóságoknál, a civil társadalommal való szoros együttműködés fenntartása mellett;

A csatlakozási folyamat lényege: a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok

8. súlyos aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Törökországban az elnöki rendszer mélyen meggyökerezett tekintélyelvű értelmezése keretében továbbra is súlyosan romlik a jogállamiság helyzete és hiányzik az igazságszolgáltatás függetlensége; helyteleníti a török igazságszolgáltatás által politikusokkal, újságírókkal, ügyvédekkel, aktivistákkal, művészekkel és bárkivel szembeni fellépéseket és önkényes jogi eljárásokat, aki kritikus hangon mert megszólalni; helyteleníti továbbá, hogy az országban szűkül a médiaszabadság, a polgári tevékenység és a gyülekezés szabadságának mozgástere, és felhívja a kormányt, hogy fordítsa meg ezt a tendenciát, mielőtt túl késő lenne; olyan strukturális intézkedések elfogadására szólít fel, amelyek lehetővé teszik az igazságszolgáltatás függetlenségének jelentős javítását;

9. sajnálatát fejezi ki a pártatlanság és a függetlenség hiánya, valamint amiatt, hogy mind az ügyészek, mind a bírák széles körben alkalmaznak kettős mércét az igazságszolgáltatásban, különösen a tisztviselők megsértésével vagy a korrupciós vádakkal kapcsolatos ügyekben; megjegyzi, hogy a kormány támogatóit nem kezelik ugyanúgy, mint az ellenzék tagjait; sajnálatát fejezi ki továbbá a politikai ügyekkel foglalkozó bírák eltávolításának és önkényes áthelyezésének jogellenes gyakorlata miatt, amely jelentősen befolyásolja a folyamat pártatlanságát; felszólítja a török igazságszolgáltatást, hogy vessen véget a titkos tanúktól származó bizonyítékok felhasználásának, amely különösen elterjedt a nagy horderejű ügyekben, és amelyekben ellenőrzés nélkül fogadják el a bizonyítékokat, ami a tisztességes eljáráshoz való jog egyértelmű megsértésének minősül, és ellentétes az EJEB ítélkezési gyakorlatával; kiemeli, hogy a bírósági eljárásokkal való visszaélés az ártatlanság jogi vélelmének súlyos megsértéseihez vezet, megsértve ezzel a nemzetközi jogi kötelezettségeket és a török nemzeti jogot; riasztónak tartja a törökországi bírósági eljárások minőségének súlyos romlásáról szóló jelentéseket, amely különösen a vádemelések alacsony színvonalában érhető tetten, sértve mind a nemzeti, mind a nemzetközi jogi normákat; rámutat arra, hogy a törökországi Bírák és Ügyészek Tanácsa és annak a bírák és az ügyészek kiválasztása, felvétele és előléptetése tekintetében a kormánytól való függetlenségének nyilvánvaló hiánya kulcsfontosságú tényező, amely lehetővé teszi az igazságszolgáltatás fegyverként való szándékos felhasználását az eltérő vélemények elnyomása érdekében;

10. sajnálattal állapítja meg, hogy jóllehet az EU bővítési politikája jelenleg új lendületet vesz, Törökország a demokratikus reformok hiánya miatt elszalasztja ezt a lehetőséget; megjegyzi továbbá, hogy e lehetőség megragadásának első lépése az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) és a török alkotmánybíróság ítéleteinek betartása lenne; továbbra is megdöbbentőnek tartja, hogy a török hatóságok, és különösen a török igazságszolgáltatás folyamatosan figyelmen kívül hagyja és elmulasztja alkalmazni az Alkotmánybíróság és az EJEB mérföldkőnek számító ítéleteit, amelyek aláássák a jogbiztonságot, és állandósítják a rendszerszintű jogsértéseket; sajnálattal veszi tudomásul az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által folytatott kötelezettségszegési eljárások elhúzódását, amelynek következtében nem történt hatékony fellépés az EJEB ítéleteinek végrehajtása és az azoknak való megfelelés biztosítása terén; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy használjanak fel minden diplomáciai csatornát arra, hogy sürgessék Törökországot az EJEB releváns ítéleteinek végrehajtására, és vegyék fontolóra az EJEB ítéleteinek való megfeleléshez kötött megfelelő finanszírozási feltételrendszer alkalmazását; a lehető leghatározottabban elítéli a török hatóságok azon tartós és szándékos döntését, hogy az EJEB vonatkozó ítéletei ellenére politikai okokból jogellenesen tartanak fogva prominens személyeket, így például a HDP volt társelnökeit, Selahattin Demirtaş és Figen Yüksekdağ több mint 9 éve, Osman Kavala emberijog-védőt pedig több mint 8 éve fogva tartják; felszólít azonnali és feltétel nélküli szabadlábra helyezésükre; megdöbbentőnek tartja, hogy Selahattin Demirtaşt az azonnali szabadon bocsátás helyett 2026. január 6-án több mint egy év börtönbüntetésre ítélték egy másik ügyben, 2015-ben elmondott beszédek alapján, annak ellenére, hogy az EJEB immár három mérföldkőnek számító ítéletében követelte a szabadon bocsátását, amelyek közül az utolsó 2025. november 3-án vált jogerőssé; úgy véli, hogy ezek az intézkedések a hatalommal való súlyos visszaélésnek és a jogállamiság kirívó megsértésének minősülnek; sürgeti Törökországot, hogy az EJEE 46. cikkével összhangban és a török alkotmány 90. cikkéből eredő feltétel nélküli kötelezettségeknek megfelelően maradéktalanul hajtsa végre az EJEB valamennyi ítéletét, köztük az EJEB Yüksel Yalçınkaya kontra Törökország és a kapcsolódó ügyekben hozott 2023-as ítéletét; tudomásul veszi az EJEB határozatát, amely szerint a több ezer nyomonkövetési ügyben nem ítélnek meg kártérítést vagy nem fedezik a jogi költségeket, ami potenciálisan tisztességtelen lehet a kérelmezőkkel szemben, és összeegyeztethetetlen lehet a bíróság korábbi gyakorlatával; felszólítja Törökországot, hogy tartsa tiszteletben a Cipruson eltűnt személyekkel és ingatlanokkal kapcsolatos ítéleteket is, beleértve az EJEB Tassos Isaak és Solomos Solomou meggyilkolása ügyében hozott, 2008. január 24-i határozatát; felszólítja a török hatóságokat, hogy hajtsák végre a gyilkossággal gyanúsított személyekre vonatkozó nemzetközi elfogatóparancsokat, és adják át ezeket a személyeket a Ciprusi Köztársaságnak;

11. mélyen aggasztja, hogy Törökországban fokozódó alkotmányos válság alakult ki amiatt, hogy a rendes bíróságok nem hajlandók megfelelni az Alkotmánybíróság kötelező erejű ítéleteinek vagy az érintett felsőbb bírósági szintek egyéb határozatainak, ami a jogrend egyértelmű megszakadását jelenti; elítéli, hogy a Gezi-ügy alperesét, Can Atalayt az Alkotmánybíróság két kötelező erejű határozata ellenére továbbra is fogva tartják, és határozottan elítéli parlamenti mandátumától való jogellenes megfosztását, ami nyíltan sérti az alkotmányos garanciákat és a választók demokratikus akaratát; elítéli az isztambuli 13. sz. büntetőbíróság azon döntését, hogy elutasítja az alkotmánybíróság megismételt eljárásra vonatkozó végzését Tayfun Kahraman ügyében, aki szintén a Gezi-ügy vádlottja, és akinek egészségi állapota a közelmúltban súlyosan romlott, elutasítva az ítélet végrehajtásának leállítására és szabadon bocsátására irányuló kérelmeket; megdöbbentőnek tartja, hogy a közelmúltban elítélték Ayşe Barım jól ismert sztármenedzsert, amiért állítólag részt vett a 13 évvel ezelőtti gezi parki tiltakozásban, anélkül, hogy bármilyen bizonyíték lett volna a jogsértésre; sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt, hogy az ankarai regionális közigazgatási bíróság 13. közigazgatási tanácsa ellenszegült az Államtanács Hafize Öztürk Türkmen ügyében hozott, mérföldkőnek számító határozatának – ez volt az első a Barış İçin Akademisyenler csoport tagjaira vonatkozó határozatok sorában, amellyel vissza kellett volna helyezni egyetemi pozíciójába; felszólít valamennyi önkényesen fogva tartott személy azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására, a kizárólag alapvető jogaik gyakorlása miatt büntetőeljárás alá vont személyek elleni vádak ejtésére, valamint a terrorizmus elleni küzdelemmel és az eltérő vélemények elhallgattatására szolgáló igazságügyi mechanizmusokkal való visszaélések megszüntetésére;

12. elítéli a török kormánynak a politikai pártokat és az ellenzék tagjait célzó könyörtelen támadásait, amelyek az elmúlt évben különösen súlyosak voltak a fő ellenzéki párt, a CHP esetében, még távolabb sodorva Törökországot a már amúgy is korlátozott pártversenytől egy teljesen önkényuralmi rendszer felé; határozottan elítéli a CHP megválasztott elnökének, Özgür Özelnek, valamint a pártvezetésnek a hivatalából való politikai alapú eltávolítását a CHP 2023-as pártkongresszusát érvénytelennek nyilvánító, és a korábbi pártvezetést visszaállító bírósági határozatot követően; felszólítja Törökország kormányát, hogy hagyjon fel ezzel a visszaélésszerű stratégiával, amely súlyos támadás a demokratikus pluralizmus, a jogállamiság, valamint a párttagok és a szavazók szuverén akarata ellen Törökországban; úgy véli, hogy ez az eset az ellenzékkel szembeni szélesebb körű elnyomás legújabb példája, amely magában foglalja az igazságszolgáltatási rendszer fegyverként való felhasználását azzal a céllal, hogy a jövőbeli választásokon kizárják a lehetséges versenytársakat, tovább növelve egy teljesen önkényuralmi rendszer megszilárdulását Törökországban; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyilvánosan és a török kormánnyal folytatott magánbeszélgetéseik során is ítéljék el a CHP vezetőségének felfüggesztését, és konstruktívabban működjenek

együtt a törökországi ellenzéki pártokkal; aggodalmát fejezi ki a fő ellenzéki párton belüli elhúzódó belső válság kockázata miatt, amennyiben nem kerül gyorsan sor olyan kongresszusra, amelyen a párt tagjai demokratikusan dönthetnének a vezetésről;

13. ismételten határozottan elítéli a CHP színeiben Isztambul város polgármesterévé választott Ekrem İmamoğlu folytatódó fogva tartását és hivatalból való elmozdítását egy olyan súlyos politikai ügyben, amely több mint 400 vádlottat, köztük körzeti polgármestereket és tisztviselőket érintett, akik közül 105-öt jelenleg előzetes letartóztatásban tartanak; határozottan elutasítja az ankarai regionális bíróság 2026. május 21-i határozatát, amely megsemmisítette a 38. rendes és a 21. rendkívüli CHP-konvent határozatát, és visszaállította Kemal Kılıçdaroğlu korábbi CHP-vezetőt Özgür Özel jelenlegi vezető helyett; úgy véli, hogy ez az ítélet a legnagyobb ellenzéki párt belső ügyeibe való állami beavatkozás kirívó példája; elítéli továbbá Mustafa Bozbey megválasztott ellenzéki polgármester és a CHP több tagjának 2026. április 4-i letartóztatását, állítólag korrupció és vesztegetés hamis vádjával; úgy véli, hogy ezek a fejlemények újabb bizonyítékai a helyi szintű demokratikus kormányzás és a politikai pluralizmus rendszerszintű eróziójának Törökországban; üdvözli az uniós polgármesterek és városképviselők, valamint a Régiók Európai Bizottsága tagjainak Törökországban tett közelmúltbeli látogatásait, amelyek során szolidaritásukról és támogatásukról biztosították az alpereseket; egyetért az önkormányzati szabadságok tiszteletben tartására irányuló felhívásukkal; mély aggodalmát fejezi ki a hírhedt korábbi isztambuli főügyész, Akın Gürlek felelőssége mellett készített közel 4 000 oldalas vádirat elfogadása miatt, amelyben İmamoğlut azzal vádolják, hogy kiterjedt bűnözői hálózatot vezet és 142 olyan bűncselekményt követett el, amelyek akár 2 430 év börtönbüntetést is eredményezhetnek; üdvözli az EJEB fontos döntését, hogy az elsőbbségi ügyekre vonatkozó eljárása keretében fogadja be İmamoğlu állítólagos jogellenes fogva tartásra vonatkozó kérelmét; elítéli, hogy Ekrem İmamoğlut, a CHP jelenlegi elnökjelöltjét régóta több tucat vizsgálattal, egymást átfedő bírósági ügyekkel és önkényes közigazgatási határozatokkal támadják, beleértve a „politikai kémkedéssel” kapcsolatos újabb vádemelést, valamint hogy egyetemi diplomáját, amely előfeltétele lenne annak, hogy Törökország elnökévé lehessen kinevezni, jogellenesen és politikai indíttatásból visszavonták; sajnálatát fejezi ki az isztambuli 5. közigazgatási bíróság 2026. január 23-i határozata miatt, amellyel elutasították İmamoğlunak a visszavonásról szóló határozat hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmét; mély aggodalmát fejezi ki a GNAT-hoz benyújtott, a jelenlegi parlamenti képviselők parlamenti mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló eljárások megdöbbentő száma miatt, amelyek túlnyomórészt az ellenzéki pártok tagjait érintik; hangsúlyozza, hogy ezek az intézkedések aláássák az EU és Törökország közötti erősebb, átfogóbb partnerség és az összességében jobb kapcsolatok kilátásait; felszólítja Törökország valamennyi politikai szereplőjét, hogy komolyan vegyenek részt a

GNAT plurális kamaraként történő megerősítésében, kezeljék a török társadalom előtt álló kihívásokat, és teremtsék meg a demokratikus jövő alapjait;

14. mély aggodalmát fejezi ki a helyi demokrácia további romlása miatt Törökországban; határozottan elítéli legalább 39, ellenzéki pártok színeiben megválasztott polgármester és több tucat helyi tisztviselő elbocsátását és letartóztatását, valamint 13 polgármester kormány által kinevezett megbízottakkal való felváltását, amelyre gyakran Törökország terrorizmus elleni jogszabályainak túlságosan széles körű és önkényes alkalmazásával vagy megalapozatlan korrupciós vádakkal összefüggésben kerül sor; újfent kijelenti, hogy a megbízottak kinevezésének régóta fennálló gyakorlata véleménye szerint kirívó támadás a helyi demokrácia legalapvetőbb elvei ellen; sürgeti a török hatóságokat, hogy haladéktalanul vessenek véget az ellenzéki önkormányzatok – többek között a pénzügyi eszközök szelektív lefoglalása révén történő – elnyomásának, és tartsák tiszteletben a választók azon jogát, hogy az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusának és a Velencei Bizottságnak az ajánlásaival összhangban maguk választhassák meg képviselőiket; mély aggodalmát fejezi ki a közelmúltbeli jogi reform miatt, amely előírja, hogy a helyi önkormányzatoknak, kapcsolódó szervezeteiknek és az önkormányzati irányítású vállalatoknak a vállalatok vagy szövetkezetek létrehozása és más stratégiai pénzügyi döntések meghozatala előtt elnöki jóváhagyást kell szerezniük, ezáltal jelentősen kiterjesztve a helyi gazdasági döntéshozatal feletti központi végrehajtói felügyeletet, és tovább gyengítve a helyi önkormányzatok csökkenő autonómiáját; kiemeli, hogy a helyi demokrácia felszámolása jelentősen gyengíti az állam kapacitásait, különösen a menekülteknek és a kiszolgáltatott csoportoknak nyújtott szolgáltatások biztosítását, a válságreagálást (például földrengések esetén) és a szociális szolgáltatásokat, és ezért veszélyezteti az emberek biztonságát;

15. elítéli a védőügyvédek ellen szakmai tevékenységük miatt elkövetett zaklatást és támadásokat, amelyekre példa Mehmet Pehlivan – Ekrem İmamoğlu ügyvédjének – folyamatban lévő bebörtönzése vagy Ramazan Demir – Selahattin Demirtaș ügyvédjének – 11 éves börtönbüntetésre való elítélése; úgy véli, hogy ezek az intézkedések és az ügyvédek elleni egyéb fellépések elfogadhatatlan beavatkozást jelentenek a védelemhez való jogba és a jogi szakmába, amely a működő igazságszolgáltatás és a jogállamiság egyik alapvető eleme; üdvözli, hogy a súlyos ügyekkel foglalkozó 26. isztambuli büntetőbíróság felmentette az Isztambuli Ügyvédi Kamara elnökét és igazgatótanácsának 10 tagját a terrorizmussal kapcsolatos vádak alól, de hangsúlyozza, hogy ezt a büntetőügyet már megindítani sem szabadott volna; felszólítja a török hatóságokat, hogy vezessenek be biztosítékokat az ügyvédek függetlenségére, biztonságára és autonómiájára vonatkozóan, és biztosítsák, hogy az ügyvédeket és szakmai testületeiket ne vessék alá büntetőeljárásnak vagy más nem megfelelő nyomásgyakorlásnak csak azért, mert ellátják törvényes

feladataikat, ezáltal biztosítva, hogy a jogi szakemberek jogai összhangban legyenek az Európa Tanács normáival;

16. továbbra is elítéli az újságírókat és a független médiát célzó folyamatos és egyre intenzívebb pereket, cenzúrát és zaklatást Törökországban, amely megfosztja őket a szakmai feladataik ellátásához és a nyilvánosság tájékoztatásához szükséges szabadságuktól, amely nélkülözhetetlen a demokratikus társadalom működése szempontjából; mély aggodalmát fejezi ki azon jelentések miatt, amelyek szerint jelenleg a nemzeti média mintegy 90%-a kormánypárti vagy kormányzati ellenőrzés alatt áll; e tekintetben mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a török kormány a tömegtájékoztatás szabadsága elleni szándékos támadásként lefoglalta a TELE1-et, a jelenleg megbízotti ellenőrzés alatt álló, még megmaradt néhány kritikus műsorszolgáltató egyikét; elítéli a független újságírók zaklatását, akiket 2025-ben egyre nagyobb számban tartóztattak le és tartottak fogva, főként „terrorista szervezetben való tagsággal”, „az elnök megsértésével” vagy a gyülekezésről és demonstrációról szóló törvény állítólagos megsértésével vádolva őket; mély aggodalommal követi nyomon a Deutsche Welle tudósítója, Alican Uludağ ügyét, akit több mint egy évvel korábbi közösségimédia-bejegyzések miatt letartóztattak, több mint 90 napig börtönben tartották fogva, és nemrégiben szabadon bocsátották, bár az ellene felhozott vádakat nem ejtették, és a tárgyalása szeptemberben folytatódik, a TELE1 főszerkesztője, Merdan Yanardağ ügyét, aki jelenleg „kémkedési” vádak miatt van börtönben, a Medyascope tudósítója, Furkan Karabay ügyét, akit az elmúlt három évben többször letartóztattak, és nemrég házi őrizet alá helyezték két hónapra, Sedef Kabaș televíziós műsorvezető ügyét, aki most újabb bírósági ügy elé néz közösségimédia-bejegyzései miatt, vagy a veterán újságíró, Fatih Altayli ügyét, akit a közelmúltban szabadon engedtek, egy olyan ítélet elleni fellebbezésének eredményére várva, amelyben több mint négy év börtönbüntetésre ítéltek többek között olyan nevetséges vádak alapján, mint a török elnök, BirGün reporter İsmail Arı testi fenyegetése, és akit nemrég állítólagos „dezinformációs” vádakkal tartóztattak le az oknyomozó tevékenységéért, és Joakim Medin svéd újságíró ügyét; követeli az igazságtalanul fogva tartott újságírók azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását; határozottan elítéli, hogy a független Legfelsőbb Rádiós és Televíziós Tanácsot eszközként használják fel a független média pénzügyi és műsorszolgáltatási szankciók révén történő további elfojtására, amelyeket túlnyomórészt a kritikus médiaorgánumokra vetnek ki; sajnálatát fejezi ki az online véleménynyilvánítás szabadsága elleni nagy számú, szisztematikus fellépés miatt, beleértve az internet-hozzáférés ismétlődő korlátozását, a sávszélesség korlátozását, a sugárzási tilalmakat, a közösségimédia-fiókok weboldalainak és több ezer hírnek a letiltását, valamint az újságírók és a hétköznapi polgárok elhallgattatását célzó tartalomeltávolítást, gyakran „nemzetbiztonsági és közrendi” okokból; elítéli, hogy a török hatóságok jogi rendelkezéseket eszközként használnak fel az

újságírók munkájának korlátozására és célzott nyomásgyakorlásra; felszólítja a török hatóságokat, hogy Törökország nemzetközi emberi jogi kötelezettségeivel összhangban haladéktalanul biztosítsák a véleménynyilvánítás és a média szabadságának védelmét, és garantálják, hogy senkit se fosszanak meg szabadságától kizárólag alapvető jogainak békés gyakorlása miatt;

17. továbbra is aggodalmát fejezi ki a gyülekezések – gyakran megalapozatlan indokok alapján történő – betiltása és a békés tüntetőkkel szembeni túlzott erőszak alkalmazása miatt; hangsúlyozza, hogy ezek a gyakorlatok ellentétesek a békés gyülekezéshez való jognak a török alkotmány 34. cikke szerinti garanciáival, és továbbra sem felelnek meg a nemzetközi emberi jogi normáknak; különösen aggódik azon hatás miatt, amelyet ezek az egyéni szabadságokat érintő jogsértések a diákmozgalomra gyakorolnak, valamint amiatt, hogy az elnyomó intézkedések széles körét – többek között az önkényes fogva tartásokat, a fegyelmi vizsgálatokat, az ösztöndíjak csökkentését, a kollégiumokból való kilakoltatásokat, a média cenzúráját és a fizikai erőszakot – hogyan használják fel azzal a céllal, hogy korlátozzák a fiatalok közszférában való jelenlétét; sajnálatát fejezi ki azon személyek nagy száma miatt, akiket civil társadalmi vagy ügyvédi kamarai tagságuk miatt, illetve tüntetéseken, különösen az Ekrem İmamoğlu isztambuli polgármester letartóztatását és fogva tartását követően tartott demonstrációkon, valamint a május 1-jei, illetve a nők és az LMBTI+-személyek jogaival kapcsolatos tüntetéseken való részvételük miatt vettek őrizetbe vagy vetettek bírósági ellenőrző intézkedések alá; elismeri, hogy történt néhány pozitív lépés, többek között született néhány felmentő határozat, de sürgeti a török hatóságokat, hogy indokolatlan korlátozások nélkül tartsák fenn a gyülekezés és a tiltakozás szabadságát;

18. növekvő aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a török hatóságok a társadalom minden területén vallási megközelítésen alapuló, regresszív erkölcsi menetrendet vezetnek be, ami éles ellentétben áll a Török Köztársaság alkotmányában rögzített világi alapvetésekkel; megjegyzi, hogy ez a kormánykoalíció által támogatott növekvő elmozdulás megfigyelhető a jogalkotásban, a politikai diskurzusban, az oktatásban, a kulturális életben és a médiában, ami komoly kérdéseket vet fel a szekularizmus, a pluralizmus és az alapvető szabadságok eróziójával kapcsolatban; aggodalmát fejezi ki a török kormány azon döntése miatt, hogy pert indít az „Együtt megvédjük a szekularizmust” nyilatkozat 168 aláírója, köztük újságírók, művészek és a tudományos élet résztvevői ellen;

19. továbbra is mély aggodalmát fejezi ki a tudományos élet szabadságának és az intézményi függetlenségnek a helyzete miatt, amelyre példa azt a Boğaziçi Egyetem helyzetének romlása is, amióta 2021-ben a török elnök határozatával nevezték ki a rektorát; úgy véli, hogy a vagyonkezelői modell tudományos intézményekre való kiterjesztése – amely egyértelműen negatív hatást gyakorolt az

intézmény tudományos életére és teljesítményére – további eltérést jelent a tudományos élet szabadságára vonatkozó uniós normáktól, és a kormány arra irányuló kísérleteit tükrözi, hogy szigorítsa az ellenőrzést az minden lehetséges tér felett, ahonnan eltérő vélemények származhatnak; felhívja a török hatóságokat, hogy biztosítsák a demokratikus kormányzást és autonómiát az ország egyetemein, és vessenek véget a diákokkal szembeni kemény fellépésnek, amely az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságának, illetve a tudományos életben való teljes körű és szabad részvételhez való joguk korlátozásában nyilvánul meg; aggodalmát fejezi ki a Bilgi Egyetem ügye miatt, amely intézményt 2026. május 22-én elnöki rendelettel hirtelen megszüntettek, majd három nappal később újra megnyitottak a jelentős lakossági tiltakozásokat, valamint a diákok és a tudományos dolgozók széles körű tiltakozását követően, és amely ügy újabb példája a tudományos élet szabadságát és az intézményi autonómiát fenyegető veszélyeknek, valamint a felsőoktatásba való állami beavatkozásnak;

20. továbbra is mély aggodalmát fejezi ki a nők jogai miatt, különösen a nemi alapú erőszak magas szintje és a nőgyilkosságok magas előfordulási gyakorisága miatt Törökországban; sürgeti a török hatóságokat, hogy javítsák a jogalkotási keretet és annak végrehajtását – beleértve a 6284. sz. védelmi törvény teljes körű alkalmazását – a nők elleni erőszak valamennyi formájának és az úgynevezett „becsületgyilkosságok” gyakorlatának hatékony kezelése érdekében, biztosítsanak erősebb védelmi mechanizmusokat, és vessenek véget a büntetlenség tartós politikájának azáltal, hogy felelősségre vonják a visszaélést elkövetőket; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy annak ellenére, hogy 2025-öt „a család évének” nyilvánították, a török kormány egy messzemenően ideológiai alapú és regresszív megközelítés mellett döntött, amely fenyegetésként kezeli a nemek közötti egyenlőséget, tovább csökkentve a nők láthatóságát a nyilvános tereken, és gyakran magán családi ügyként kezeli a nők és lányok elleni erőszakot, ami hozzájárul a büntetlenséghez; ismételten határozottan elítéli, hogy Törökország elnöki rendelettel kilépett az isztambuli egyezményből, és ismételten felszólít e döntés visszavonására és az egyezmény újbóli ratifikálására; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nők jogaival foglalkozó civil társadalmi szervezetekre továbbra is egyre nagyobb nyomás nehezedik, többek között a szisztematikus közigazgatási zaklatás és bírósági eljárások miatt; sürgeti a török kormányt, hogy foglalkozzon a nemek közötti egyenlőség gazdasági életben fennálló tartós hiányával, mivel Törökországban az egyik legalacsonyabb a nők munkaerőpiaci részvételi aránya az OECD-országok között, valamint a nők döntéshozatali és szakpolitikai döntéshozatali folyamatokban való részvételének tartósan alacsony szintjével;

21. továbbra is elítéli az LMBTI+-személyek alapvető jogainak folyamatos megsértését és védelmének hiányát Törökországban, beleértve az önkényes letartóztatásokat, a gyűlöletbeszéd, a gyűlölet-

bűncselekmények, a fizikai támadások és a diszkriminatív retorika nem szűnő előfordulását, valamint a médiában a szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló folyamatos sztereotipizálást és megbélyegzést; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy e folyamatos megkülönböztetés kezelése helyett a török hatóságok még fokozták is elnyomásukat oly módon, hogy olyan platformként használták fel „A család éve” kezdeményezést, amellyel kifejezetten az LMBTI+-közösséget és jogaikat vették támadás alá; mély aggodalmát fejezi ki az elmúlt évben kiszivárogtatott számos törvényjavaslat-tervezet miatt, amelyek a Török Köztársaság történelmében első alkalommal magukban foglalták az LMBTI+-identitások bármely kifejezésének és az azonos neműek közötti, beleegyezésen alapuló szexuális kapcsolatnak a bűncselekménnyé nyilvánítását; felhívja a török hatóságokat, hogy tartózkodjanak a török büntető törvénykönyv bármely olyan reformjától, amely ellentétes lenne Törökország nemzetközi kötelezettségeivel, többek között az emberi jogok európai egyezménye szerinti kötelezettségekkel; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a török kormány 2025-ben is betiltotta az isztambuli és más helyszínekre tervezett KuirFest fesztivált és Pride-felvonulást, valamint a homofóbia elleni számos egyéb tevékenységet, ugyanakkor hivatalos engedélyeket adott ki a kirekesztést és a megkülönböztetést előmozdító LMBTI+-ellenes gyűlésekre és tüntetésekre; sajnálatát fejezi ki az İzmirben székhellyel rendelkező Genç LGBTI+-egyesület bírósági bezárása miatt – amelyre az LMBTI+-kérdésekkel foglalkozó civil társadalmi szervezetek fokozott zaklatása közepette került sor – az „obszcenitás” vádja alapján, amelyet egyre gyakrabban használnak fel aktivisták és művészek, köztük Mabel Matiz török popénekes ellen; üdvözli az ankarai bíróság 2026. február 23-i határozatát, amely minden vád alól felmenti Enes Hocaoğulları emberijog-védőt és LMBTI+-aktivistát; sajnálatát fejezi ki az ellene indított indokolatlan büntetőeljárás miatt, beleértve 35 napos előzetes letartóztatását, amelyre szólásszabadságának az Európa Tanács 2025. márciusi konferenciáján történő gyakorlása miatt került sor;

22. megismétli a Bizottság alelnökéhez / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez (alelnök/főképviselő) intézett felhívását, hogy a fent leírt súlyos demokratikus visszacsúszásra tekintettel fontolja meg korlátozó intézkedések bevezetését az EU globális emberi jogi szankciórendszerének keretében – beleértve az EU-ban található vagyoni eszközök befagyasztását – az emberi jogok és az alapvető szabadságok súlyos és szándékos megsértéséért felelős török tisztviselőkkel szemben, beleértve a megbízotti szerepet betöltő és az őket kinevező tisztviselőket, vagy azokat, akik az állami elnyomó gépezet kulcsfontosságú szereplői, például a korábbi isztambuli főügyészt, Akın Gürleket; megdöbbentőnek tartja, hogy a közelmúltban igazságügyi miniszterré léptették elő, ami azt jelzi, hogy a pályafutása során mindig is egy politikai menetrendet követő politikai szereplő volt; kinyilvánítja határozott szolidaritását a török civil társadalommal, az emberi jogi, nőjogi és LMBTI+-

szervezetekkel, az ifjúsági kezdeményezésekkel, a szakmai kamarákkal, az ügyvédi kamarákkal és a szakszervezetekkel; megismétli azon véleményét, hogy az uniós pénzügyi és technikai segítségnyújtásnak továbbra is ezekre a csoportokra kell összpontosítania, és azt növelni kell;

23. elítéli a külföldön élő török állampolgárok transznacionális elnyomásának bejelentett eseteit, beleértve a megfélemlítést, a kitoloncolást és a nemzetközi együttműködési mechanizmusokkal való visszaélést; elítéli Törökország azon tevékenységeit, amelyek aláásták az európai társadalmi kohéziót, biztonságot és demokratikus folyamatokat, beleértve a diaszpóraközösségeken keresztül a tagállamok belügyeibe való beavatkozást, valamint az Anadolu állami ügynökség propagandaszervként való felhasználását; továbbra is aggódik amiatt, hogy a „Szürke Farkasok” néven is ismert szélsőséges Ülkücü Ocakları mozgalom, amely szorosan kötődik a koalíció tagjaként kormányzó Nemzeti Mozgalom Pártjához (MHP), nemcsak Törökországban, hanem az uniós tagállamokban is terjeszkedik; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy vizsgálják meg egyesületeik uniós országokban történő betiltásának lehetőségét; elítéli a török hatóságok azon politikáját, hogy politikai, pénzügyi, média- és logisztikai támogatást nyújtanak a Muszlim Testvériséghez kötődő azon mozgalmak, hálózatok, egyesületek, jótékonysági szervezetek és oktatási szervek számára, amelyek több uniós tagállam és az EU szomszédságának területén működnek, lehetővé téve számukra, hogy ideológiai befolyással, finanszírozással és toborzással járó tevékenységeket végezzenek; felszólítja Törökországot, hogy szüntesse meg e szervezetek támogatásának minden formáját;

24. mély aggodalmát fejezi ki a török börtönökben a komoly túlzsúfoltság és a rossz életkörülmények miatt kialakult súlyos helyzet javulásának hiánya miatt, ahol ezenkívül a beszámolók – többek között az Európa Tanács – szerint széles körben elterjedt a kínzás és a rossz bánásmód, és az alapvető szükségletekhez, például a higiéniához és az információhoz való hozzáférés erősen korlátozott; tudomásul veszi a várandós nők előzetes letartóztatásáról szóló jelentéseket, beleértve az őrizetben lezajlott szülések eseteit is; sürgeti Törökországot, hogy a várandós nők esetében részesítse előnyben a szabadságelvonással nem járó intézkedéseket, és biztosítsa az ENSZ női fogvatartottakra vonatkozó bangkoki szabályainak teljes körű végrehajtását; különösen aggódik a kiskorúak, az idősek és a súlyosan beteg fogvatartottak bebörtönzésének körülményei miatt, amelyek a jelentések szerint nem egyeztethetők össze a Kínzás, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetések Megelőzésére Létrehozott Európai Bizottság által megállapított normákkal; tudomásul veszi a bebörtönzésről szóló törvény közelmúltbeli jogi reformjait, amelyek megnyitották az utat több ezer fogvatartott korai vagy feltételes szabadon bocsátása előtt; felhívja a török hatóságokat, hogy kerüljék e reformok politikai alapon történő diszkriminatív végrehajtását, és kezeljék prioritásként a

kiszolgáltatott fogvatartottak, köztük az idősek, a betegek, a fogyatékossággal élő személyek és a gyermekes anyák szabadon bocsátását; felhívja a török hatóságokat a börtönpolitikájuk megreformálására, hogy orvosolják a kínzás és a bántalmazás megelőzését célzó jogi garanciák elégtelenségét, és javítsák az ügyek nyomon követését, elítélve a kínzás, a bántalmazás és a bántalmazás eseteit; aggodalmát fejezi ki a helyi emberi jogi szervezetek jelentései miatt, amelyek arra figyelmeztetnek, hogy 2016 óta ismét nőtt az erőszakos eltüntetések száma;

25. elismerését fejezi ki a török hatóságoknak és a politikai pártoknak a jelenleg is zajló „Terrormentes Törökország” kezdeményezés keretében tett erőfeszítéseikért, amelyek megnyitották az utat olyan jelentős áttörések előtt, mint a Kurd Munkáspárt (PKK) terrorista szervezet bejelentett feloszlatása; sajnálatosnak tartja ugyanakkor, hogy a török kormány nem tett kellő időben határozott lépéseket, és a folyamat következő lépései iránti lanyhuló érdeklődése törékenyebbé és a külső fejleményekkel szemben kiszolgáltatottabbá tette a folyamatot, miközben teret adott a további polarizációnak; hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni, hogy a terrorizmus elleni jogszabályok széles körű alkalmazását a jogszerű politikai tevékenység, az eltérő vélemény békés kinyilvánítása, a civil társadalmi munka és a független média korlátozására használják fel; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kezdeményezést a demokratikus helyi önkormányzatok elnyomásának és korlátozásának légköre kíséri; sajnálatát fejezi ki a kurd polgárokat sújtó folyamatos politikai elnyomás, bírósági zaklatás, valamint a kulturális és nyelvi jogok korlátozása miatt, ami aláássa a demokratikus elveket és a társadalmi kohéziót; tudomásul veszi a GNAT keretében létrehozott Nemzeti Szolidaritás, Testvériség és Demokrácia Bizottságának végleges jelentését; kifejezi abbéli reményét, hogy a folyamat – a török parlament kiemelt szerepe mellett – tovább halad a kurd kérdés politikai, társadalmi, demokratikus és biztonsági vonatkozásainak békés és tartós megoldásáig, a kurd jogok érdekében jogalkotási reformok végrehajtásáig, valamint a török társadalom különböző csoportjai közötti megbékélés megvalósításáig; kiemeli, hogy ennek a folyamatnak lehetőséget kell kínálnia a régóta fennálló emberi jogi aggályok kezelésére és a demokratikus intézmények megerősítésére; ösztönzi az összes érdekelt felet, különösen a török kormányt, hogy teljes mértékben használják ki ezt a folyamatot a reformok előmozdítása és az emberi jogok védelmének megerősítése érdekében oly módon, hogy – mivel ezek továbbra is az Eu-val való együttműködés fontos területét képezik – a terrorizmus elleni és egyéb jogszabályokat és azok végrehajtását összhangba hozzák az EU és az Európa Tanács emberi jogi normáival, maguk mögött hagyva az elmúlt évtizedben uralkodó biztonságvezérelt megközelítést; ellentmondásosnak és aggasztónak tartja az olyan közelmúltbeli fejleményeket, mint a megbízotti rendszer fenntartása vagy Selahattin Demirtaș, ügyvédje, Ramazan Demir és Isztambul Esenyurt kerületének polgármestere, Ahmet Özer újonnan történt elítélése, akit több mint 6 év börtönbüntetésre

ítéltek „terrorista szervezetben való tagság” vádjával a pártja, a CHP és a DEM párt közötti informális politikai szövetségben a 2024-es helyhatósági választásokon betöltött szerepe miatt;

26. felhívja a török hatóságokat, hogy a tartós békefolyamat szerves részeként hozzanak létre intézményi keretet az erőszakos eltüntetések, a kényszerű lakóhelyelhagyás és a kurd kérdést övező évtizedes konfliktusokból eredő egyéb súlyos emberi jogi jogsértések kezelése érdekében; sürgeti plurális nyomonkövetési mechanizmusok létrehozását, valamint az emberi jogi szervezetek és a civil társadalmi szereplők érdemi bevonását, többek között a Nemzeti Szolidaritás, Testvériség és Demokrácia Bizottsága ajánlásainak végrehajtásába;

27. elismeri, hogy Törökország általában megfelelő jogi garanciákat nyújt a vallás vagy meggyőződés szabadsága tekintetében, és hogy az országban általában tiszteletben tartják a vallásgyakorlás szabadságát; sürgeti a török hatóságokat, hogy orvosolják az etnikai és vallási kisebbségek jogainak védelmével kapcsolatos fennmaradó hiányosságokat, különös tekintettel jogi személyiségükre, a kisebbségi nyelvek elégtelen védelmére és előmozdítására, az iskoláztatási támogatáshoz és az egyházi vezetők képzésére, kinevezésére és utódainak kiválasztására vonatkozó korlátozásokra, a kisebbségi nyelvű médiához és nyilvános hirdetésekhez való korlátozott hozzáférésre, valamint a tulajdonjogok gyakorlásának tartós nehézségeire; felszólítja Törökországot, hogy e tekintetben hajtsa végre a Velencei Bizottság ajánlásait, az Európa Tanács határozatait és az EJEB valamennyi vonatkozó ítéletét, többek között a Gökçeada (Imbrosz) és Bozcaada (Tenedosz) szigetek görög ortodox lakosságára vonatkozóan; aggodalommal állapítja meg, hogy a különböző vallások, köztük a nem muszlim és az alevita közösségek képviselői továbbra is bürokratikus akadályokba ütköznek, amikor imahelyeket próbálnak bejegyeztetni; felszólítja Törökországot, hogy fogadja el a közösségi kórházakat ellenőrző nem muszlim kisebbségi alapítványok igazgatótanácsi tagjainak megválasztásáról szóló, régóta várt rendeletet; ismételten arra kéri Törökországot, hogy tartsa tiszteletben a világon élő ortodox keresztények ökumenikus pátriárkájának fontosságát, ismerje el a pátriárka jogi személyiségét, és tegye lehetővé az ökumenikus pátriárka egyházi címének nyilvános használatát, összhangban a Velencei Bizottság vonatkozó ajánlásával; felszólítja Törökországot, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben és védje meg az UNESCO világörökségi listáján szereplő Hagia Sophia és Khóra Múzeum kiemelkedő egyetemes értékét; aggodalommal állapítja meg, hogy Törökország még mindig nem hajtotta végre az UNESCO Világörökségi Bizottságának 2021. és 2023. évi két határozatát e műemlékek védelmére irányuló különleges intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségei tekintetében; sajnálatát fejezi ki a Panagia Soumela kolostor védelmének hiánya miatt, amelyet felvételre javasoltak az UNESCO világörökségi emlékműveinek listájára; komoly aggodalmának ad hangot a kisebbségi imahelyek ellen irányuló vandalizmus és azok

lerombolása miatt; határozottan elítéli az alevita, a keresztény és a zsidó kisebbségek elleni folyamatos, gyűlölettől vezérelt támadásokat; felhívja a török hatóságokat, hogy hatékonyan vizsgálják ki és vonják büntetőeljárás alá a gyűlölet-bűncselekményekért, többek között a gyűlöletbeszédért és a kisebbségekkel szemben elkövetett megkülönböztetés bármilyen formájáért felelős személyeket, és biztosítsák, hogy a médiaszabályozók alkalmazzák a – többek között a vallási közösségekkel, különösen az alevita, a keresztény és a zsidó közösségekkel szembeni – uszítással és gyűlöletbeszéddel szembeni normákat; üdvözli az 1971 óta bezárt Halki Szeminárium tervezett újbóli megnyitását, amely fontos pozitív lépés a vallási és kisebbségi jogok elismerése felé, és felszólít a megfelelő működését gátló akadályok maradéktalan megszüntetésére; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az elmúlt években közigazgatási intézkedéseket, például az N-82-es és a G-87-es szabályt alkalmazták több száz külföldi keresztény lelkésszel, misszionáriussal és családtagjaikkal szemben, bizonyítékok, tárgyalás vagy hatékony fellebbezési eszközök nélkül nemzetbiztonsági fenyegetésnek minősítve őket, ami a Törökországból való kitoloncolásukhoz vagy az országba való újbóli belépésük megtagadásához vezetett; sürgeti a török kormányt, hogy tegyen meg minden szükséges lépést annak érdekében, hogy az ENSZ keretein belül, valamint az uniós vívmányokkal és elvekkel összhangban biztosítsa a teljes vallásszabadságot és megkülönböztetésmentességet; felszólítja Törökországot, hogy tartózkodjon minden olyan nyilatkozattól vagy fellépéstől, amely az uniós tagállamok belügyeibe való beavatkozásként értelmezhető a trákiai muzulmán kisebbség helyzetével kapcsolatban, tekintettel az EJEB vonatkozó ítéleteire;

Társadalmi-gazdasági és fenntarthatósági reformok

28. üdvözli a török hatóságok folyamatban lévő makrogazdasági stabilizációs és reformprogramját, valamint az infláció csökkentése és a növekedés védelme iránti elkötelezettségüket, ami az infláció csökkenéséhez és a török líra iránti bizalom javulásához vezetett, ahogy azt az IMF Alapokmányának IV. cikke szerinti közelmúltbeli törökországi konzultációk is bizonyítják; megjegyzi, hogy a gazdasági helyzet ezen erőfeszítések ellenére továbbra is bizonytalan és ingatag, és az unortodox monetáris politika eredményei még mindig hatással vannak a megélhetési költségekre; megjegyzi, hogy mivel szigorú monetáris politikára és prudens költségvetési politikára lesz szükség ahhoz, hogy ezen az úton maradjunk, intézkedéseket kell hozni a legkiszolgáltatottabbak, különösen a nyugdíjasok védelme érdekében;

29. megjegyzi, hogy a jogállamiság és a jogbiztonság folyamatos gyengülése elkerülhetetlenül negatív hatással lesz a befektetői bizalomra és a gazdaságra; hangsúlyozza, hogy a fenntartható gazdasági fejlődéshez erős demokratikus intézményekre, jogállamiságra, jogbiztonságra és az alapvető jogok tiszteletben

tartására van szükség; kiemeli, hogy a hatóságok jogellenes intézkedései óriási pénzügyi hatással járhatnak, amint azt Isztambul polgármesterének 2025. márciusi letartóztatása is mutatja, amely pénzügyi zavarokat és jelentős tőkekiáramlást váltott ki, arra kényszerítve az illetékes hatóságokat, hogy rendkívüli intézkedéseket hozzanak a líra esésének megfékezése, a befektetői bizalom helyreállítása és a pénzügyi stabilitás megőrzése érdekében, a hivatalos tartalékok jelentős csökkenésének árán; aggodalmát fejezi ki a takarékbetét-biztosítási alapnak (TMSF) biztosított rendkívüli hatáskörök széles körű alkalmazása miatt, amely több száz magánvállalkozást foglalt le – köztük nagy konglomerátumokat és médiavállalatokat, például a TELE1-et –, és megbízottat nevezett ki az élükre, és így a TMSF az ország egyik legnagyobb vállalati szereplőjévé vált; megjegyzi, hogy a tehetséges emberek Törökországból a jogállamisággal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos aggályok miatt történő kivándorlása fokozott negatív hatást gyakorolhat a gazdasági és társadalmi helyzetre;

30. elismeri, hogy a török kormány a közelmúltban olyan jelentős ritkaföldfém-készleteket fedezett fel Eskişehir tartományban, amelyek Törökországot egy stratégiai jelentőségű globális piac fontos szereplőjeként pozícionálhatják; kiemeli, hogy ez a felfedezés hozzájárulhat a ritkaföldfémek globális ellátási láncainak diverzifikálásához és rezilienciájához, valamint kiemeli az ezzel járó fő kihívásokat, beleértve a fejlett kitermelési és feldolgozási technológiákhoz való hozzáférést, valamint a magas szintű környezetvédelem és a fenntartható erőforrás-gazdálkodás biztosításának szükségességét;

31. felhívja a török hatóságokat, hogy hajtsák végre Törökország korrupció elleni küzdelemmel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségeit, különösen az ENSZ Korrupció elleni Egyezményét és az Európa Tanács vonatkozó egyezményeit, és biztosítsa a GRECO által kiadott ajánlások hatékony nyomon követését, többek között a szükséges jogszabályok elfogadása révén, ami a vízumliberalizáció egyik fennmaradó kritériuma; hangsúlyozza, hogy javítani kell a közbeszerzési eljárások, a politikai pártok finanszírozása, az igazságszolgáltatás, a közigazgatás és az építőipar integritását, amelyek továbbra is különösen ki vannak téve a korrupciónak; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a hatóságok által a közelmúltban indított magas szintű korrupciós ügyek kizárólag ellenzéki polgármestereket és önkormányzatokat céloztak meg, tovább csökkentve a hatóságok hatékonyságába és a korrupció elleni küzdelem iránti valódi akaratába vetett bizalmat; sürgeti a török hatóságokat, hogy korrupcióellenes erőfeszítéseik során biztosítsák a pártatlanságot és az átláthatóságot; felszólítja a török hatóságokat, hogy fokozzák a hamisítás elleni küzdelmet, és a nemzetközi normáknak megfelelően állítsák vissza a tulajdonjogi rendszert;

32. üdvözli, hogy 2024 júniusában Törökországot törölték a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) szürke listájáról, miután jelentős

előrelépés történt a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni rendszerének javítása terén; felszólítja Törökországot, hogy szorosabban igazodjon az uniós vívmányokhoz és a FATF ajánlásaihoz a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni keretének további megerősítése érdekében, többek között az átutalások nyomonkövethetősége, valamint az új fizetési és kriptoeszköz-csatornákkal illegális finanszírozás céljából való visszaélés megelőzése tekintetében;

33. rámutat arra, hogy a munkaerőpiacot érintő számos kritikus kihívással – például az informális foglalkoztatással, a nemek közötti bérszakadékkal és a jövedelmi egyenlőtlenséggel – továbbra sem foglalkoznak; továbbra is aggasztja a kollektív tárgyalások alacsony lefedettsége és a magánszektorbeli szakszervezeti szerveződés komoly akadályai; úgy véli, hogy több erőfeszítésre van szükség a szociális párbeszéd mechanizmusainak megerősítéséhez és a felmerülő munkahelyi biztonsági kihívások kezeléséhez; emlékeztet arra, hogy a szakszervezeti szabadság és a szociális párbeszéd kulcsfontosságú a plurális társadalom fejlődéséhez és jólétéhez; felszólítja a török hatóságokat, hogy a szociális párbeszéd mechanizmusainak hatékony alkalmazásával számolják fel a szakszervezeti szerveződést és a kollektív tárgyaláshoz való jogot korlátozó akadályokat, és ismerjék el a köztisztviselők sztrájkhoz való jogát; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökországban ismételten szakszervezeti tagokat tartanak fogva pusztán feladataik ellátása miatt; e tekintetben elítéli Mehmet Türkmennek, a BİRTEK-SEN textilipari szakszervezet elnökének közelmúltbeli, 2026. március 15-i őrizetbe vételét, megjegyezve, hogy 2025-ben is több mint egy hónapra bebörtönözték; felszólít azonnali szabadon bocsátására és az ellene irányuló bírósági zaklatás megszüntetésére;

34. tudomásul veszi Törökország új, 2025-ös éghajlat-politikai jogszabályát, amely 2025 júliusában lépett hatályba, és üdvözli a kibocsátáskereskedelmi rendszer bevezetését, ugyanakkor megjegyzi, hogy bizonyos javításokkal – például a tanúsítványokra vonatkozó felső határértékekkel – még foglalkozni kell; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország továbbra is nagyon rosszul teljesít az éghajlatváltozás mérséklése terén, és felhívja Ankarát, hogy dolgozzon ki hiteles jogi keretet a kibocsátáscsökkentésre; kiemeli, hogy az Energiaügyi és Természeti Erőforrások Minisztériumának a hazai széntermelés és a karbonintenzív villamosenergia-termelés támogatásának fenntartására irányuló terve lassítja a megújuló energiaforrások bevezetésének előrehaladását; felhívja a török kormányt, hogy – tekintettel arra is, hogy 2026-ban otthont ad az ENSZ 31. éghajlatváltozási konferenciájának – határozzon a szén fokozatos kivezetésének menetéről, és szén-dioxid-csúcspontjának elérését tegye át 2038-nál korábbi időpontra; felhívja az EU-t és a török hatóságokat, hogy mélyítsék el és kezeljék prioritásként a zöld megállapodással kapcsolatos együttműködést, különösen az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus keretében a szén-dioxid-árazást, foglalkozzanak a török exportőröket érintő

következményekkel, támogassák az ipari dekarbonizáció finanszírozását és a hálózat korszerűsítését, valamint az igazságos átmenetre vonatkozó szakpolitikákat;

35. aggodalmát fejezi ki az állatjólét miatt a Török Köztársaságból és azon keresztül történő szállítások kapcsán; felszólít a nemzetközi normák betartására, valamint a túlzsúfoltság és a hőstressz megelőzésére; aggodalmát fejezi ki a kóbor kutyák és macskák leöléséről és bántalmazásáról szóló jelentések miatt; arra szólít fel, hogy azok állományát szabályozzák a nemzetközi normákkal összhangban;

Regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok

36. továbbra is elismerését fejezi ki Törökországnak azért, hogy 2026 januárjában mintegy 2,7 millió menekültet fogadott be, köztük 2,3 millió átmeneti védelem alatt álló szíriait; megjegyzi, hogy a Frontex 2025. januári jelentése szerint a Törökország és az EU közötti határ mentén az irreguláris migráció abszolút értéken körülbelül egynegyedével csökkent; ismételten hangsúlyozza Törökország együttműködésének fontosságát a migrációs áramlások hatékony és rendezett kezelése terén; megjegyzi továbbá, hogy az EU 2011 óta közel 12,5 milliárd EUR hozzájárulással segítette Törökországot a menekültek és a befogadó közösségek támogatásában; támogatja az uniós finanszírozás folytatását a Törökországban tartózkodó menekültek egészségügyi ellátásának, oktatásának, védelmének és integrációjának további fenntartása érdekében; felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy tartsák fenn és lehetőség szerint növeljék a törökországi humanitárius és védelmi térnek nyújtott pénzügyi támogatást, fokozva a török civil társadalmi szervezetek és a menekültek által vezetett szervezetek támogatására irányuló erőfeszítéseket;

37. aggodalmát fejezi ki a Törökországban tartózkodó szíriai menekültek védelmi környezetének romlása miatt, beleértve az egészségbiztosítás felfüggesztését, a menekülttáborok megfelelő alternatívák nélküli bezárását, valamint a nemzetközi nem kormányzati szervezetek és az ENSZ által nyújtott szolgáltatások csökkentését; ezenkívül ismételten aggodalmát fejezi ki a kisebbségi csoportok, a menekültek és a migránsok helyzete miatt, akik 2025-ben továbbra is megkülönböztetéssel, erőszakkal és kitoloncolással szembesültek; kiemeli, hogy Törökországnak továbbra is védenie kell a szíriai menekülteket mindaddig, amíg visszatérésük feltételei nem teljesülnek; felszólítja a török hatóságokat, hogy állítsák vissza a „go-and-see” tájékozódó látogatásokat vagy az ezzel egyenértékű mechanizmusokat, amelyek lehetővé teszik a megalapozott kiutasítási határozatokat; aggodalommal állapítja meg, hogy hiteles jelentések emberi jogi jogsértéseket tártak fel az uniós finanszírozású törökországi idegenrendészeti fogdákban, és felhívja a Bizottságot, hogy indítson átlátható és független vizsgálatot az ügyben; felhívja a Bizottságot, hogy a források elkülönítése során

biztosítsa a legmagasabb szintű átláthatóságot és pontosságot, és biztosítsa, hogy az uniós finanszírozású projektek, különösen az idegenrendészeti fogdákhoz és a határellenőrzéshez kapcsolódó projektek megfeleljenek valamennyi vonatkozó emberi jogi normának; felszólítja Törökországot, hogy biztosítsa a 2016. évi EU–Törökország-nyilatkozat és az EU–Törökország visszafogadási megállapodás teljes körű és megkülönböztetésmentes végrehajtását valamennyi tagállammal szemben; hangsúlyozza, hogy a migránsok kiszolgáltatottságát nem szabad politikai célokból felhasználni az EU vagy annak tagállamai ellen; sürgeti Törökországot, hogy továbbra is jóhiszeműen működjön együtt valamennyi uniós tagállammal a migráció területén, biztosítva, hogy egyértelmű jelzést küldjenek az embercsempészeknek a további illegális áramlások megakadályozása érdekében;

38. ismételten felhívja Törökországot, hogy konstruktív, ne pedig tolakodó vagy agresszív megközelítést alkalmazzon a szomszédságában; üdvözli a folytatódó párbeszédet Görögország és Törökország között, beleértve az olyan magas szintű találkozókat, mint a Micotákisz miniszterelnök és Erdoğan elnök közötti, 2026. februári csúcstalálkozó, amely előmozdíthatja a konstruktív környezetet és a további dezeszkalációt a Földközi-tenger keleti térségében, ami rendkívül fontos a tágabb régióban zajló konfliktusok veszélyes eszkalációja közepette; megismétli, hogy komoly érdeke fűződik a régió stabilitásához és biztonságához, és arra ösztönzi az összes felet, hogy tegyenek további előrelépést e párbeszéd és együttműködés terén azzal a céllal, hogy megoldják a függőben lévő vitákat és nézeteltéréseket a nemzetközi jog keretében; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Törökország továbbra is fenntartja a Görögország elleni hivatalos háborús fenyegetést (casus belli) – amely elképzelhetetlen a szövetségesek és a jó szomszédok körében –, amennyiben Görögország az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményének 3. cikke alapján parti tengeri szélességét 12 tengeri mérföldig jogszerűen kiterjeszti az Égei-tengeren; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország továbbra is megsérti az uniós tagállamok, például Görögország és a Ciprusi Köztársaság szuverenitását és szuverén jogait, többek között a „kék haza” doktrína előmozdítása, a görög felségvizek és légtér 2024-hez képest történő megsértésének jelentős fokozódása – bár ez utóbbi továbbra is viszonylag alacsony szinten van –, valamint a NAVTEX-rendszer politikai eszközként való felhasználása révén, a görög kontinentális talapzat és kizárólagos gazdasági övezet azáltal való megsértése révén, hogy akadályozza az uniós összeköttetésre irányuló projektek – például a nagy-tengeri rendszerösszekötő és az EastMed gázvezeték – előrehaladását, amelyeket közös érdekű uniós projektnek minősítettek, hogy elutasítja a tengeri területrendezésről szóló irányelv[6] keretében közzétett görög tengeri területrendezés

---

6 Az Európai Parlament és a Tanács 2014/89/EU irányelve (2014. július 23.) a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról (HL L 257., 2014.8.28., 135. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj).

közzétételét és a Görögország felségterületéhez és joghatósága alá tartozó területekre kiterjedő török tengeri területrendezés közzétételét, valamint azáltal, hogy a Görögország által az Égei-tengeren, teljes egészében a görög felségvizeken létrehozott tengeri parkkal és a görög felségvizekre kiterjedő két török tengeri park létrehozásának 2025 augusztusában történő bejelentésével szemben kifogást emelt, vagy például azáltal, hogy 2024 óta jelentősen fokozódott a török hajóknak a görög felségvizeken folytatott illegális halászati tevékenysége; komoly aggodalmának ad hangot az Ankarai Egyetem Tengerjogi Nemzeti Központja (DEHUKAM) által készített törvénytervezetre irányuló javaslat miatt, amely kodifikálná a „kék haza” doktrínáját, és közvetlenül sértheti a hatályos nemzetközi jogot; ismételten felszólítja Törökországot, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben valamennyi uniós tagállam szuverenitását parti tengereik és légterük felett, valamint szuverén jogaikat az uniós és a nemzetközi joggal összhangban, többek között az ENSZ Tengerjogi Egyezménye alapján, beleértve a kontinentális talapzat és a kizárólagos gazdasági övezetek kijelöléséhez, valamint a természeti erőforrásaik feltárásához és kiaknázásához való jogot; e tekintetben felszólítja Törökországot, hogy ne fogadjon el olyan törvényt, amely ellentétes lehet ezen elvekkel; megismétli azon álláspontját, hogy a Törökország és Líbia közötti, a Földközi-tengeren fekvő tengeri területeik lehatárolásáról szóló egyetértési megállapodás sérti egyes harmadik államok szuverén jogait, nem felel meg a Tengerjogi Egyezménynek, és semmilyen jogkövetkezménnyel nem járhat harmadik országokra nézve;

39. határozottan megerősíti azon véleményét, hogy a ciprusi kérdés egyetlen megoldása az ENSZ elfogadott keretén belüli méltányos, átfogó, életképes és demokratikus rendezés, amely egyetlen nemzetközi jogi személyiséggel, egységes szuverenitással, egységes állampolgársággal és politikai egyenlőséggel rendelkező, két közösségből és két zónából álló föderáción alapul, az ENSZ Biztonsági Tanácsának vonatkozó határozataiban foglaltaknak, a konvergencia elfogadott területeinek és az ENSZ-főtitkár keretrendszerének megfelelően, valamint a nemzetközi joggal és az EU alapját képező elvekkel és értékekkel összhangban; sürgeti a Ciprus újraegyesítéséről szóló tárgyalásoknak az ENSZ-főtitkár égisze alatti, mihamarabbi újraindítását, azt a pontot alapul véve, ahol e tárgyalások 2017-ben Crans-Montanában megszakadtak; felhívja Törökországot, hogy mondjon le a ciprusi kétállami megoldásra vonatkozó elfogadhatatlan javaslatról, és térjen vissza az elfogadott megoldási alaphoz és az ENSZ-kerethez;

40. üdvözli az ENSZ főtitkára által az átfogó rendezési tárgyalások újraindítása érdekében tett lépéseket, beleértve a Ciprussal foglalkozó személyes megbízott kinevezését is; felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb nevezzen ki egy új, Ciprussal foglalkozó európai bizottsági különmegbízottat; üdvözli az ENSZ főtitkárának égisze alatt 2025 márciusában Genfben és 2025 júliusában New Yorkban tartott két szélesebb körű informális találkozót, valamint Níkosz

Hrisztodulídisz elnöknek és Tufan Erhürmannak, a ciprusi török közösség vezetőjének Cipruson tartott különféle találkozóit, többek között a 2025 decemberében tartott találkozójukat, ahol egy együttes nyilatkozatban hangsúlyozták, hogy „a valódi cél a politikai egyenlőséggel kapcsolatos ciprusi probléma megoldása az ENSZ BT határozataiban leírtak szerint”; üdvözli továbbá mindkét fél álláspontját, amely abból következik, hogy a ciprusi török közösségnek új vezetője van, ami hozzájárult ahhoz, hogy újból feléledt a rendezési tárgyalások újrakezdését elősegítő környezet kialakulásához fűződő remény; melegen üdvözli a további bizalomépítő intézkedésekről szóló megállapodást mint pozitív és releváns lépést, és ösztönzi azok végrehajtását; határozottan támogatja a két fél közötti kapcsolatok folytatását az ENSZ főtitkárának égisze alatt, valamint az ENSZ Ciprussal foglalkozó személyes megbízottjának munkáját; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy határozottan támogassák e párbeszéd folytatását, és álljanak készen arra, hogy minden szükséges módon támogassák e folyamat potenciális sikerét; ösztönzi az összes felet, hogy használják ki ezt a lendületet a tárgyalások újrakezdése felé való elmozdulásra, és ne szalasszák el ezt a lehetőséget;

41. Felszólítja Törökországot, hogy tartsa tiszteletben a pufferzóna jogállását és az az ENSZ ciprusi békefenntartó erőinek (UNFICYP) megbízatását, szüntessen be és fordítson vissza minden egyoldalú fellépést és jogsértést a pufferzónán belül és annak közelében, és tartózkodjon minden további ilyen fellépéstől és provokációtól, beleértve a mezőgazdasági termelők zaklatását és megfélemlítését is; megismétli a Ciprusi Köztársaság, Törökország, az Egyesült Királyság és az ENSZ közötti együttműködésre irányuló felhívását a pufferzóna demilitarizálására irányuló konkrét intézkedések végrehajtása, a feszültségek csökkentése és az ENSZ által vezetett tárgyalások újraindítását elősegítő környezethez való hozzájárulás érdekében; felszólítja Törökországot, hogy vonuljon ki Stroviliából, és segítse elő a pílai megállapodás teljes körű végrehajtását; felszólítja továbbá Törökországot, hogy vonja ki csapatait Ciprusról, és tartózkodjon minden olyan egyoldalú fellépéstől, amely megszilárdítaná a sziget állandó megosztottságát, és tartózkodjon a demográfiai egyensúlyt megváltoztató intézkedésektől; határozottan elítéli Törökország arra irányuló kísérleteit, hogy javítsa a megszállt Cipruson működő szeparatista entitás státuszát, többek között a Türk Államok Szervezetén és az Iszlám Együttműködés Szervezetén keresztül, és felszólítja az összes államot, hogy tartsák tiszteletben Ciprus szuverenitását, az ENSZ BT határozataiban körvonalazottaknak megfelelően; elítéli Törökország arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy Varósziát „megnyissa”, és a jogszerű lakosaitól eltérő személyekkel telepítse be, megsértve ezzel az ENSZ BT vonatkozó határozatait; felszólítja Törökországot, hogy vonja vissza jogellenes fellépéseit, és adja át Varószia területét törvényes lakosainak az ENSZ ideiglenes igazgatása alatt, amint azt az ENSZ BT 550. (1984) és 789. (1992) sz. határozata szorgalmazza; sajnálatát fejezi ki minden arra irányuló erőfeszítés miatt, hogy

Varósziát sötét turisztikai látványossággá tegyék, amely szenzációhajhász módon kihasználja a tragédiát, és sérti a törvényes lakosok méltóságát és jogait; elítéli, hogy továbbra is lefoglalás alatt tartják a megszállt területeken élő ciprusi görögök tulajdonát képező ingatlanokat, értékesítik azokat és illegális ingatlanfejlesztéseket hajtanak végre; továbbra is mélyen aggódik az enklávéban élő ciprusi görögöket sújtó oktatási és vallási korlátozások és akadályok miatt; felszólítja Törökországot, hogy fokozza együttműködését az Európa Tanáccsal, valamint annak illetékes szerveivel és intézményeivel, foglalkozzon azok kulcsfontosságú ajánlásaival, teljes mértékben hajtsa végre az EJEE-t a vallásszabadság, a véleményalkotás és a véleménynyilvánítás szabadsága, valamint a hozzáférési jog és a vallásgyakorláshoz való jog tiszteletben tartása tekintetében, beleértve a vallási szertartások megtartásához és a kulturális örökség élvezetéhez való jogot, és vessen véget a kulturális és vallási örökség szándékos elpusztításának; elismerését fejezi ki a kulturális örökség mindkét közösséget képviselő technikai bizottságának számos érintett műemlék helyreállítása terén végzett munkájáért; sajnálja, hogy Törökország továbbra sem hajlandó tiszteletben tartani a légi közlekedési jogszabályokat és létrehozni egy kommunikációs csatornát a Törökországban és a Ciprusi Köztársaságban található légiforgalmi irányító központok között, amelynek hiánya az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége és a Közforgalmi Pilóták Egyesületeinek Nemzetközi Szövetsége szerint valós biztonsági kockázatokat és veszélyeket jelent; ismételten felszólítja Törökországot, hogy tegyen eleget az Ankarai Megállapodás kiegészítő jegyzőkönyvének teljes körű, megkülönböztetésmentes végrehajtására vonatkozó kötelezettségének valamennyi tagállam, köztük a Ciprusi Köztársaság tekintetében, és hajtsa végre a 2005. októberi tárgyalási keretben az EU felé vállalt kötelezettségeit;

42. ismételten felszólítja Törökországot, hogy biztosítsa a ciprusi török közösség számára a szükséges teret ahhoz, hogy a sziget legitim közösségeként betöltött szerepével összhangban cselekedjen, amely jogot a Ciprusi Köztársaság alkotmánya garantálja; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy fokozza a ciprusi török közösséggel való együttműködésre irányuló erőfeszítéseit a ciprusi probléma megoldásának elősegítése érdekében, emlékeztetve arra, hogy a ciprusi török közösségnek az Európai Unióban van a helye; felszólítja az összes érintett felet, hogy alkalmazzanak bátrabb megközelítést a közösségek összefogása terén; hangsúlyozza, hogy a ciprusi probléma teljes körű megoldását követően az uniós jogszabályokat az egész szigeten végre kell hajtani; tudomásul veszi az ENSZ emberi jogi főbiztosának és az ENSZ főtitkárának Ciprusról szóló éves jelentését; továbbra is aggodalmát fejezi ki a véleménynyilvánítás szabadságának és a tömegtájékoztatás szabadságának korlátozása miatt, beleértve a ciprusi török emberi jogi aktivistákkal és különösen a Törökország befolyását bíráló újságírókkal, például Leventener ciprusi török újságíróval és Ali Kişmirrel, a Ciprusi Török Újságírók Szövetségének elnökével szembeni erőszakot, illetve

erőszakkal való fenyegetést; tudomásul veszi a Cipruson eltűnt személyekkel foglalkozó bizottság jelentős munkáját, és felszólít a török hadsereg által elfoglalt katonai övezetekbe való bejutás javítására, valamint a katonai archívumához és a maradványok új temetkezési helyekre történő átszállításával kapcsolatos információkhoz való hozzáférésre;

43. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az EU és Törökország közötti együttműködést a regionális biztonsági kérdésekben, különösen a változó geopolitikai környezet fényében; ezzel összefüggésben megerősíti Törökország NATO-szövetségesként is betöltött stratégiai és geopolitikai jelentőségét, befolyását, közvetítő és segítő szerepét a nemzetközi biztonság és az EU stratégiai érdekei szempontjából kritikus területeken, például a fekete-tengeri régióban, beleértve Ukrajnát, a Dél-Kaukázust és a Közel-Keletet, valamint az együttműködés más releváns területein, például a migrációkezelésben, a terrorizmus elleni küzdelemben és az energiabiztonságban; elismeri, hogy Törökország továbbra is aktívan részt vesz az uniós válságkezelési missziókban és műveletekben, és jelentős mértékben hozzájárul azokhoz; hangsúlyozza, hogy a Törökországgal a biztonság és a védelem terén folytatott pragmatikus együttműködés megerősíthető, amennyiben az kölcsönös stratégiai érdekeket szolgál; mindazonáltal továbbra is komolyan aggódik amiatt, hogy Törökország változatlanul kizár egy tagállamot a NATO-val való együttműködésből; felszólítja Törökországot, hogy tartózkodjon attól, hogy NATO-tagságát az EU és a NATO közötti együttműködés megakadályozására használja fel;

44. sajnálja, hogy Törökország kevéssé igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához (KKBP), amely a 2024. évi 6%-ról 2025-ben negatív rekordot jelentő, 4%-os szintre csökkent; megjegyzi azonban, hogy ez a mutató, amely pusztán a főképviselő/alelnök nyilatkozataihoz és a szankciókról szóló tanácsi határozatokhoz való igazodásra vonatkozó statisztikákon alapul, nem feltétlenül ragadja meg teljes mértékben a kül- és biztonságpolitikai együttműködés keretében folytatott szerepvállalás és párbeszéd valamennyi szintjét; e tekintetben üdvözli az EU-val a közelmúltban folytatott fokozott párbeszédet, valamint a közös biztonság- és védelempolitika keretében folytatott uniós válságkezelési missziókban és műveletekben való aktív részvételt és az azokhoz való jelentős hozzájárulást; tudomásul veszi a török hatóságok növekvő Nyugat-ellenes álláspontját; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez hatással lehet az EU érdekeire a Nyugat-Balkánon, a fekete-tengeri régióban, a Dél-Kaukázusban, a Földközi-tengeren és a Közel-Keleten; úgy véli azonban, hogy a jelenlegi geopolitikai környezetben fontos megvizsgálni a Törökországgal való együttműködés lehetőségeit a biztonság és a védelem területére vonatkozó jelenlegi és jövőbeli uniós szakpolitikákkal összefüggésben; sürgeti azonban a török hatóságokat, hogy sürgősen foglalkozzanak az ország KKBP-hez való igazodásának rendkívül alacsony szintjével, és számolják fel a partnerek és szövetségesek közötti szükséges bizalom biztosítása

előtt álló egyéb kulcsfontosságú akadályokat, például egy uniós tagállammal szembeni casus belli fenntartását, mások szuverenitásának megkérdőjelezését és az orosz gyártmányú S-400 légvédelmi rendszer fenntartását; megjegyzi, hogy Törökország kérte, hogy a BRICS+ tagja lehessen, miközben jelenleg partneri státusszal rendelkezik, továbbá ugyanezt fontolgatja a Sanghaji Együttműködési Szervezet esetében is; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Törökországnak a BRICS+-ban való lehetséges teljes jogú tagsága alapvetően összeegyeztethetetlen az uniós csatlakozási folyamattal; hangsúlyozza, hogy ez a globális és regionális kormányzás nem liberális modelljét tükröző szerepvállalás megnehezítheti az EU és Törökország közötti átfogóbb partnerségre irányuló erőfeszítéseket;

45. Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúját illetően elismeri Törökországnak a kommunikáció megkönnyítésére és a potenciális közvetítői szerepre irányuló erőfeszítéseit, amelyeket alátámaszt a két fél közötti számos közvetlen tárgyalás Isztambulban történő megrendezése, valamint az Ukrajnának nyújtott katonai, diplomáciai és humanitárius segítségnyújtás, beleértve a védelmi felszereléseket is, ami hozzájárult Ukrajna védelmi erőfeszítéseihez; elismeri, hogy Törökország hagyományosan fenntartja azt az álláspontját, hogy nem támogatja az ENSZ keretén kívül elfogadott szankciókat; mindazonáltal továbbra is sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország nem igazodik az Oroszországgal szembeni uniós korlátozó intézkedésekhez, ugyanakkor üdvözli a szankciók Törökország területén keresztül történő kijátszásának megelőzése érdekében hozott intézkedéseket, például a közös magas prioritású termékek újrakivitelének megakadályozását, amelyek elértek bizonyos eredményeket, és felszólít az Oroszországgal szembeni uniós szankciós kerethez való igazodásra; sürgeti a török hatóságokat, hogy fokozzák a korlátozó intézkedések kijátszásának felderítésére és megelőzésére irányuló erőfeszítéseiket, különösen az Oroszország által katonai célokra használt fejlett technológiai termékek tekintetében, akadályozzák meg e termékek Közép-Ázsián keresztül Oroszországba történő „hamis tranzitját”, terjesszék ki ezeket az intézkedéseket más, gazdaságilag kritikus termékekre, csökkentsék az Oroszországból származó energiaforrások felhasználását, és kezeljék az Oroszország „árnyékflottájával” kapcsolatos kockázatokat a tengeri és környezeti biztonság tekintetében; ezenkívül aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Törökország nem korlátozta az orosz állami ellenőrzés alatt álló média működését Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújával összefüggésben; megjegyzi, hogy a török információs térben széles körben elterjedtek az oroszbarát narratívák és az Oroszországhoz kapcsolódó dezinformáció, különösen Ukrajnával, a NATO-val és az energiabiztonsággal kapcsolatban; felszólítja Törökországot, hogy fokozza a külföldi információmanipuláció és dezinformáció elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseit; aggodalommal állapítja meg, hogy a TurkStream és a Blue Stream csővezetékeken keresztül Törökország az orosz földgáz egyik fő importőre, valamint az olaj és

a kőolajtermékek egyik fő forrása; ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Törökország szorosan együttműködik Oroszországgal a nagy atomerőművek, köztük az akkuyui atomerőmű fejlesztése terén, amely várhatóan 2026-ban kezdi meg működését, és amelyet Oroszország Roszatom állami atomenergia-vállalata birtokol és fog üzemeltetni sürgeti a török kormányt, hogy csatlakozzon az Espooi Egyezményhez, amely kötelezi részes feleit, hogy értesítsék a szomszédos országokat azokról a vizsgált nagyprojektekről, amelyek valószínűsíthetően határokon átnyúló, fokozottan káros környezeti hatással járnak;

46. aggodalmát fejezi ki Törökországnak az Iráni Iszlám Köztársasággal fenntartott szoros diplomáciai, gazdasági és energiaügyi kapcsolatai miatt, beleértve a rendszeres magas szintű kapcsolatot, a tartós kereskedelmi kapcsolatokat és az iráni gáz folyamatos behozatalát; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország nem igazodik az Irán tüntetőkkel szembeni kemény fellépésére adott uniós válaszhoz, beleértve az Iszlám Forradalmi Gárdával (IRGC) szembeni korlátozó intézkedéseket is; tudomásul veszi az Egyesült Államokban a Halk Bankası A.Ș.-sel (Halkbank) kapcsolatos közelmúltbeli igazságügyi fejleményeket, beleértve a szankciók kijátszására és a pénzmosásra irányuló rendszerekkel kapcsolatos eljárásokat; felszólítja Törökországot, hogy fokozatosan igazodjon az EU közös kül- és biztonságpolitikai álláspontjaihoz és szankciórendszeréhez; aggodalommal állapítja meg, hogy az iráni rezsim elleni katonai műveletek Törökországra is hatással lesznek földrajzi közelsége miatt, többek között továbbgyűrűző hatások révén, különös tekintettel a megújult migrációs nyomásra; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a Törökországgal és más nemzetközi partnerekkel folytatott regionális koordináció és szoros együttműködés fontosságát;

47. üdvözli Törökország régóta képviselt, az izraeli-palesztin konfliktus kétállami megoldása melletti álláspontját, amely összhangban van az EU álláspontjával, valamint Törökország aktív részvételét a kétállami megoldás megvalósítását célzó globális szövetségben, annak végrehajtása érdekében; üdvözli Törökország hozzájárulását a gázai tűzszünettel és a 2025. októberi Sarm-es-Sejk-i gázai békecsúcstalálkozóval kapcsolatos közvetítési erőfeszítésekhez; elítéli, hogy a török hatóságok aktívan támogatják az EU által a terrorista csoportok jegyzékébe felvett Hamászt, és nem hajlandók azt terrorista szervezetnek minősíteni – ami nem egyeztethető össze az EU kül- és biztonságpolitikájával; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország nem ítélte el a Hamász által 2023. október 7-én Izrael ellen elkövetett támadást; óva int attól, hogy Törökország együttműködjön a szélsőséges menetrendekhez kapcsolódó regionális szereplőkkel, megjegyezve, hogy az ilyen kapcsolatok megnehezíthetik az EU és Törökország közötti kapcsolatokat, és hatással lehetnek a regionális stabilitásra; felszólítja Törökországot, hogy továbbra is szilárdan kötődjön a multilaterális rendszerhez, amelynek középpontjában az Egyesült Nemzetek Szervezete áll,

mivel ez az izraeli-palesztin konfliktus átfogó, igazságos és tartós megoldásának előmozdításához szükséges alapvető keret;

48. megjegyzi, hogy az Aszad-rezsim bukását követően Törökország fokozott befolyást gyakorol a szíriai fejleményekre, és intenzív együttműködést folytat a jelenlegi szíriai átmeneti hatóságokkal, többek között katonai kiképzést és tanácsadási támogatást nyújt számukra; ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a török erők továbbra is jelen vannak az országban, és hogy a Törökország által támogatott fegyveres csoportok részt vettek a Szíria északi és északkeleti részén nemrégiben történt erőszakos eseményekben, többek között olyan csoportok ellen, amelyek döntő szerepet játszottak a Dáis elleni nemzetközi küzdelemben; elítéli a hosszú távú katonai infrastruktúra és közigazgatási struktúrák létrehozását a török ellenőrzés alatt álló megszállt területeken; felszólítja Törökországot, hogy konstruktívan működjön együtt a szíriai hatóságokkal, tartsa tiszteletben Szíria szuverenitását és területi integritását, és a nemzetközi joggal teljes összhangban kezelje biztonsági aggályait, biztosítva ugyanakkor, hogy valamennyi szíriai, köztük a kurdok is élvezhessék a biztonságot és az alapvető jogokat, és tartózkodjon a Szíria belső folyamataiba való beavatkozástól; elítéli a szíriai hadsereg és a kurd vezetésű Szíriai Demokratikus Erők (SDF) közötti legutóbbi erőszakos esemény során a polgári lakosság ellen elkövetett támadásokat, amelyek számos halálos áldozatot követeltek és nagyszámú polgári személyt kényszerítettek lakóhelyük elhagyására, valamint a humanitárius segítségnyújtáshoz való hozzáférés hiányát; kifejezi abbéli reményét, hogy a szíriai átmeneti kormány és az SDF közötti legutóbbi megállapodás, amely előirányozza a kurd erők és intézmények fokozatos integrációját az államba, valamint a kurd kulturális, nyelvi és polgári jogok történelmi elismerését, lehetővé teszi Szíria északkeleti régiójának stabilitását, ami kulcsfontosságú az ország inkluzív politikai átmenetének sikeréhez; figyelmeztet arra, hogy a regionális biztonság bármely súlyos romlása elősegítheti a Dáis újjáéledését; hangsúlyozza, hogy a szíriai fogvatartási létesítményekből származó felnőtt Dáis-harcosok és gyanúsítottak Törökországba vagy Törökországon keresztül történő átszállításának továbbra is tényleges őrizeti, nyomonkövetési és információmegosztási megállapodások hatálya alá kell tartoznia, többek között a határokon átnyúló átszállítások során is; tudomásul veszi a szíriai gazdaság újjáépítéséhez szükséges jelentős beruházásokat, és elismeri Törökország érdeklődését az ezen erőfeszítésekhez való hozzájárulás iránt; támogatását fejezi ki az EU és Törökország közötti szoros és konstruktív együttműködés iránt e tekintetben;

49. megerősíti, hogy támogatja az Örményország és Törökország közötti kapcsolatok normalizálását a megbékélés, a jószomszédi kapcsolatok, a regionális stabilitás és biztonság, valamint a társadalmi-gazdasági fejlődés érdekében, és üdvözli az eddig elért eredményeket, beleértve bizonyos vízumeljárások enyhítését, a határ harmadik országbeli állampolgárok és diplomata-útlevéllel rendelkezők előtti

közelgő megnyitásának előkészítését, valamint a Turkish Airlines közvetlen járatainak újraindítását; ösztönzi Törökországot, hogy saját érdemei alapján határozottan haladjon előre ebben a folyamatban anélkül, hogy függővé tenné azt egy harmadik országgal fenntartott kapcsolataitól; felhívja mindkét országot, hogy folytassák a jobb összeköttetésekre irányuló munkát az Európa és Ázsia közötti szárazföldi összeköttetés megkönnyítése, valamint a történelmi megbékélés, a jobb üzleti környezet és az emberek közötti szorosabb kapcsolatok előmozdítása érdekében; támogatja a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy előterjessze a Törökországot, Örményországot és Azerbajdzsánt is magában foglaló, régiókon átnyúló összeköttetésekre vonatkozó uniós menetrendet, beleértve az olyan projekteket is, mint a Kars–Tbiliszi–Baku vasútvonal, amelyek nagy potenciállal rendelkeznek a regionális stabilitáshoz, valamint a gazdasági és társadalmi fejlődéshez való hozzájárulás terén; ösztönzi Törökországot, hogy támogassa az Örményország és Azerbajdzsán közötti békefolyamatot, továbbá ismételten arra ösztönzi Törökországot, hogy ismerje el az örmény népirtást a török és az örmény nép közötti valódi megbékélés előkészítése érdekében, és teljes mértékben tartsa tiszteletben az örmény kulturális örökség védelmére vonatkozó kötelezettségeit;

Az EU és Törökország közötti tágabb kapcsolatok

50. ismételten hangot ad azon szilárd meggyőződésének, hogy a csatlakozási folyamaton túlmenően – amely a koppenhágai kritériumoknak való meg nem felelés és a demokratikus reformok hiánya miatt jelenleg holtponton van – Törökország stratégiai jelentőségű ország; hangsúlyozza a konstruktív párbeszéd fenntartásának és a közös stratégiai érdeket képviselő területeken való együttműködés elmélyítésének fontosságát, többek között Ciprus tekintetében, fokozatosan, arányosan és visszafordítható módon, valamint az Európai Tanács 2024. áprilisi következtetéseivel összhangban; megerősíti, hogy az EU továbbra is elkötelezett amellett, hogy a lehető legjobb, párbeszéden, tiszteleten és kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolatokat ápolja Törökországgal, a nemzetközi joggal és a jószomszédi kapcsolatokkal összhangban;

51. e tekintetben üdvözli, hogy az EU és Törökország közötti kapcsolatokról szóló, 2023. november 29-i közös közlemény ajánlásaival összhangban a csatlakozási folyamaton túl fokozatosan, arányosan és visszafordítható módon fokozzák az EU és Törökország közötti kapcsolatokat a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken; üdvözli továbbá a kereskedelemről és gazdaságról, a migrációról és a biztonságról, az éghajlatról, valamint a tudományról, a kutatásról, a technológiáról és az innovációról a közelmúltban folytatott magas szintű párbeszédeket; ismételten felszólít az összes vonatkozó magas szintű párbeszéd újraindítására, valamint szükség esetén az ágazati együttműködéssel foglalkozó strukturált magas szintű párbeszédek kialakítására az egyéb közös kihívások kezelése érdekében;

52. támogatja a Törökországgal való összeköttetés-fejlesztési program elmélyítését az energia, a közlekedés, a digitális és az emberek közötti kapcsolatok területén, az uniós és a nemzetközi joggal összhangban, a jó, pragmatikus és kölcsönösen előnyös együttműködés példájaként, amely a régió békéjének és stabilitásának lehetőségét is magában hordozza; hangsúlyozza annak stratégiai fontosságát, hogy felgyorsítsák az EU és Törökország közötti összeköttetést javító kulcsfontosságú infrastrukturális projektek befejezését, összhangban a kiterjesztett transzeurópai hálózatokkal; hangsúlyozza Törökország jelentőségét a transzkontinentális konnektivitási kezdeményezések fejlesztése és működése szempontjából, beleértve az Európa és Ázsia közötti egyre fontosabb alternatív kereskedelmi útvonalat (középfolyosó), amely jelentősen hozzájárulhat az EU ellátási lánca rezilienciájának és gazdasági együttműködésének megerősítéséhez, és fontos szerepet játszhat az EU tágabb stratégiai autonómiára vonatkozó célkitűzéseinek előmozdításában; sürgeti a fekete-tengeri körgyűrű és a vasúti összeköttetések időben történő fejlesztését; üdvözli, hogy Törökország kész beruházni a Törökországot, Bulgáriát és Romániát összekötő fekete-tengeri autópálya megépítésébe;

53. felhívja a Bizottságot, hogy a más tagjelölt országokkal szerzett sikeres tapasztalatokat követően tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a belföldi díjszabás szerinti barangolás programját a lehető leghamarabb Törökországra is kiterjesszék; felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg az egységes eurófizetési térség (SEPA) és más vonatkozó programok kiterjesztését az emberek közötti kapcsolatok javítása érdekében; üdvözli a jelentéstételi időszakban a tudományos és kutatási együttműködés terén elért jó eredményeket, különösen a Horizont Európa programban való részvételhez kapcsolódóan; támogatja Törökország részvételét az uniós polgári védelmi mechanizmusban, és felszólít az EU és Törökország közötti együttműködés elmélyítésére a polgári védelem és a reziliens infrastruktúra területén, hangsúlyozva, hogy meg kell erősíteni a decentralizált önkormányzati kapacitást, a civil társadalom részvételét, a jobb koordinációt és a nyilvános kommunikációt;

54. megismétli azon véleményét, hogy szükség van az EU vámuniójának teljes körű végrehajtására és korszerűsítésére, különösen a jelenlegi geopolitikai helyzet fényében; tudatában van annak, hogy az EU és Törökország gazdaságának nagy ágazatai nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a több mint 30 éve hatályban lévő eszköznek; készen áll arra, hogy támogassa a szélesebb körű, kölcsönösen előnyös hatókörű, korszerűsített vámuniót, amely mindkét partner számára jelentős gazdasági és stratégiai előnyökkel járhat, megerősítheti a kereskedelmet, a beruházásokat és az ellátási lánc rezilienciáját, fellendítheti a digitális és zöld átállást, a közbeszerzést és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kötelezettségvállalásokat, valamint hozzájárulhat mind az EU, mind Törökország gazdasági biztonságához; hangsúlyozza azonban, hogy ahhoz, hogy a Parlament

a folyamat végén egyetértését adja, ennek a korszerűsítésnek az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal, a nemzetközi jog tiszteletben tartásával, a KKBP-hez való csatlakozással és a jószomszédi kapcsolatokkal összefüggő szigorú feltételrendszeren kell alapulnia, beleértve az Ankarai Megállapodás valamennyi tagállamra való kivétel nélküli és megkülönböztetésmentes kiterjesztéséről szóló kiegészítő jegyzőkönyv Törökország általi teljes körű végrehajtását, és olyan intézkedéseket kell tartalmaznia, amelyek támogatják a zöld átállást és segítik a kis- és középvállalkozásokat az alkalmazkodásban; üdvözli a kereskedelemről folytatott magas szintű párbeszédet követő utolsó időszakban megfigyelt pozitív lépéseket, többek között a kereskedelmi akadályok csökkenését;

55. hangsúlyozza, hogy az EU és Törökország közötti kereskedelem szempontjából fontosak a Bizottság jövőbeli kezdeményezései, például az az ipar felgyorsításáról szóló jogszabály és a „Made in Europe” megközelítés, amelyek olyan szigorú követelményeket tartalmazhatnak, amelyek adott esetben szükségessé tehetik az uniós közbeszerzési szabályok felülvizsgálatát, és súlyosan érinthetik az EU és Törökország közötti, már amúgy is elavult vámuniót; üdvözli, hogy az ipar felgyorsításáról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslat már előírja, hogy az olyan partnerektől – például Törökországtól – származó tartalmakat, amelyekkel az Unió szabadkereskedelmi térséget vagy vámuniót létrehozó megállapodást kötött, uniós származásúnak kell tekinteni; támogatja ezt a megközelítést, és kéri, hogy a jövőben minden más vonatkozó jogszabályra is tegyenek javaslatot annak érdekében, hogy továbbra is figyelembe vegyék a tagjelölt országok piacai és gazdaságai további integrációjának fontosságát, különös tekintettel azokra, amelyek vámunióval rendelkeznek az EU-val;

56. mély sajnálattal állapítja meg, hogy Törökország nem tett előrelépést a vízumliberalizációhoz szükséges referenciaértékek teljesítése felé; megismétli, hogy kész elindítani a vízumliberalizációs folyamatot, amint a török hatóságok teljes mértékben és valamennyi uniós tagállammal szemben megkülönböztetésmentesen teljesítik a hat egyértelműen fennmaradó referenciaértéket az uniós vízumpolitikához való igazodással egyidejűleg; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az igények jelentős növekedése és a rendszerrel való visszaéléstől való félelem miatt a török állampolgárok problémákkal szembesülnek az uniós tagállamokba irányuló vízumkérelmek és vízumigénylések benyújtásakor; elismeri azonban a vízumokhoz való hozzáférés javítása iránti politikai elkötelezettséget, és mindkét fél részéről fokozott erőfeszítésekre szólít fel a fennmaradó technikai és adminisztratív akadályok kezelése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy növeljék az erre az ügyre elkülönített forrásokat; támogatja a vízumkönnyítésre irányuló intézkedéseket, különös tekintettel az üzleti tevékenységekre és az Erasmus-hallgatókra; mély sajnálatát fejezi ki a török hatóságok arra irányuló folyamatos kísérletei miatt, hogy az EU-t hibáztassák azért, hogy nem tett

előrelépést ebben az ügyben, miközben ők maguk nem tették meg a fennmaradó referenciaértékeknek való megfeleléshez szükséges lépéseket; emlékezteti Törökországot, hogy a függőben lévő feltételek teljesítése terén tett kézzelfogható és kumulatív előrelépés hiánya közvetlen hatással van az üzleti tevékenységekre és az Erasmus-hallgatókra; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a török kormány visszaélésszerűen használja a különleges útleveleket, amelyek száma ismeretlen, ugyanakkor nem teszi meg a szükséges intézkedéseket egy olyan keret felé történő előrelépés érdekében, amely az egész lakosság javát szolgálhatná; felhívja a török kormányt, hogy foglalkozzon a vízumliberalizációs párbeszéd újraindítását gátló fennmaradó akadályokkal, és hasonlóképpen felhívja a Tanácsot, hogy hajtsa végre a feladatok rá eső részét, amint sor kerül ezekre a lépésekre; tudomásul veszi az EU és a tagállamok azon döntését, hogy 2025. július 15-én többlépcsős vízumkeretet vezetnek be;

57. üdvözli az Európai Beruházási Bank törökországi tevékenységeit és a Törökországi Beruházási Platform újbóli bevonását az Európai Fenntartható Fejlődési Alap keretében, amely garanciaprogramok révén erősebb beruházási támogatást tesz lehetővé a három átfogó szakpolitikai prioritás, nevezetesen a zöld megállapodás, a Global Gateway stratégia, valamint a munkahelyteremtés és a növekedés terén, az uniós értékek tiszteletben tartására vonatkozó feltételekkel összhangban; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy egyetlen uniós program se kedvezzen azon törökországi szervezeteknek, amelyek nem tartják tiszteletben az alapvető uniós értékeket;

58. támogatja az EU–Törökország Parlamenti Vegyes Bizottság uniós komponensének azon döntését, hogy Ekrem İmamoğlu isztambuli polgármester és mások fogva tartását és letartóztatását követően elhalasztotta a 2025. április 14–15-ére Ankarában tervezett készült 82. ülését; fenntartja azt a nézetét, hogy a parlamenti párbeszéd továbbra is az EU és Törökország közötti kapcsolatok kulcsfontosságú része, és reményét fejezi ki, hogy a parlamenti vegyes bizottság hamarosan újrakezdi munkáját, amint azt a körülmények lehetővé teszik; sajnálatát fejezi ki a török hatóságok azon döntése miatt, hogy a tisztességtelen bánásmódra vonatkozó állítások közepette nem hívták meg az Európai Parlamentet a 2023. májusi elnökválasztás és parlamenti választások megfigyelésére, megjegyezve, hogy az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlését és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Parlamenti Közgyűlését viszont meghívták; reményét fejezi ki, hogy az Európai Parlament küldöttsége meghívást kap az országban a jövőben sorra kerülő minden választás megfigyelésére;

Az EU és Törökország közötti kapcsolatok jövője

59. megismétli azon véleményét, hogy a török kormány elmulasztotta megtenni a szükséges lépéseket az országban fennálló alapvető demokratikus hiányosságok kezelésére, ezért fenntartja, hogy

Törökország uniós csatlakozási folyamata a jelenlegi körülmények között nem indítható újra, miközben elismeri a török társadalom nagy részének demokratikus és Európa-párti törekvéseit; tudomásul veszi, hogy a közelmúltban jelentős török ellenzéki személyek szólaltak fel az együttműködés megújítását és a csatlakozási tárgyalások újranyitását szorgalmazva; nagyra értékeli ezt az innovatív és merész megközelítést; továbbra is szkeptikus azonban a támogatás tekintetében, kivéve, ha a török kormány egyértelműen jelzi, hogy konkrét és hiteles intézkedések révén kész újra elkötelezni magát az uniós út mellett;

60. emlékeztet arra, hogy – mint bármely más tagjelölt esetében – a csatlakozási folyamat a koppenhágai kritériumoknak való teljes körű megfeleléstől és az összes uniós tagállammal fenntartott kapcsolatok normalizálásától függ; hangsúlyozza, hogy Törökország konstruktív szerepvállalása – többek között a ciprusi problémával kapcsolatban – továbbra is kulcsfontosságú az EU és Törökország közötti szorosabb együttműködés előmozdításához; e tekintetben úgy véli, hogy a kinyilvánított uniós törekvéseik előmozdítása során a török hatóságoknak kisebb hangsúlyt kell fektetniük az ország biztonsági és védelmi képességeire, és ehelyett a demokráciának az országban tapasztalható súlyos helyzetével kell foglalkozniuk; megjegyzi, hogy elkötelezett a csatlakozási folyamat előmozdítása mellett, feltéve, hogy a török kormány megteszi a szükséges lépéseket;

61. továbbra is sürgeti a török kormányt, hogy konstruktívan működjön együtt az uniós intézményekkel és a tagállamokkal, és a vonatkozó tanácsi és európai tanácsi következtetések és a megállapított feltételrendszer alapján a jelenleg befagyasztott csatlakozási folyamaton túl is folytassa a szorosabb, dinamikusabb és stratégiai partnerségre irányuló munkát; kitart amellett, hogy gondolkodási folyamatot kell indítani arról, hogy az EU és Törökország közötti kapcsolatok ezen új, konstruktív és progresszív kerete, amely a demokratikus elvek, a jogállamiság és az alapvető jogok tiszteletben tartásán alapul, hogyan foglalhatja magában valamennyi érintett fél érdekeit; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az EU és Törökország közötti partnerséget, például a jelenlegi társulási megállapodás korszerűsítése és megerősítése révén;

62. úgy véli azonban, hogy a demokrácia és a jogállamiság terén a közeljövőben tapasztalható folyamatos visszaesés csak tovább fogja távolítani az országot az EU-tól, aláásva az együttműködés és a partnerség valódi megerősítéséhez szükséges bizalmat a közös érdekű területeken, például a kereskedelem, az energia vagy a biztonság területén

63. úgy véli, hogy az EU-nak érdekében áll annak újraértékelése, hogy Törökország hogyan kötődhet továbbra is az EU-hoz nemcsak a normák, hanem az értékek és elvek tekintetében is, és hogy a politikai kezdeményezéseket e célnak megfelelően alakítsa ki; aggodalmát fejezi ki egy újabb autokratikus rendszer fokozatos

megszilárdulása miatt az EU szomszédságában, mivel az ilyen fejlemények közvetlen és messzemenő következményekkel járnak az Unió hosszú távú érdekeire és stabilitására nézve; sürgeti az összes uniós intézményt, a tagállamokat és az Európai Tanácsot, hogy szólaljanak fel a Törökországban tapasztalható tartós demokratikus visszacsúszás és emberi jogi jogsértések kezelése érdekében, különösen a pluralista demokráciajelenleg is zajló leépítése tekintetében, mivel az ezzel kapcsolatban való felszólalás nem összeegyeztethetetlen az EU és az ország közötti lehető legjobb kapcsolatokra való törekvéssel; felhívja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot annak biztosítására, hogy a Törökországba látogató magas rangú tisztviselők napirendjén szerepeljen a politikai és civil társadalmi érdekelt felek plurális képviselete annak érdekében, hogy teljesebb képet kapjanak az országról;

64. megismétli, hogy a lehető legnagyobb mértékben elkötelezett a török független civil társadalom támogatásának fenntartása és növelése iránt; felhívja ezért a Bizottságot, hogy tartsa fenn és növelje az élénk és demokráciapárti, törökországi civil társadalomnak nyújtott politikai és pénzügyi támogatását, mert e civil társadalom erőfeszítései hozzájárulhatnak az EU és Törökország közötti kapcsolatok elmélyítéséhez szükséges politikai akarat létrejöttéhez; úgy véli, hogy bár az ösztönzőkön alapuló és ügyleti megközelítések az EU és Törökország közötti együttműködés számos területén működnek, nem mozdították elő az ország demokratizálódását; e tekintetben kiemeli, hogy a csatlakozási folyamat újraindítása főként a török hatóságok és társadalom szilárd politikai akaratától függ, hogy teljes értékű demokráciává váljanak, amelyet az EU nem kényszeríthet ki;

65. ismételten kéri a Törökország és az EU társadalma közötti kölcsönös ismeretek és megértés megerősítését és elmélyítését, előmozdítva a kulturális növekedést és a társadalmi-kulturális csereprogramokat, valamint fellépve a társadalmi, vallási és kulturális előítéletek valamennyi megnyilvánulása ellen; ezzel összefüggésben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megkönnyítsék az emberek közötti kapcsolatokat az EU és Törökország közötti kapcsolatokban, különösen a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok előmozdítása érdekében; ösztönzi Törökországot és az EU-t, hogy mozdítsák elő a közös értékeket, különösen a fiatalok támogatása révén;

°

° °

66. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak és a Bizottságnak; kéri, hogy ezt az állásfoglalást fordítsák le török nyelvre, és továbbítsák a Török Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének.